

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 25 – 26 czerwca 2015 r. na kierunku „*finanse i rachunkowość*”
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych realizowanych
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w
formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Zamiejscowym
Społecznej Akademii Nauk w Warszawie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Wojciech Downar – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Magdalena Osińska - ekspert PKA
- dr hab. Wiesław Ciechomski - członek PKA
- mgr Edyta Lasota – Bełzek – ekspert formalno-prawny PKA
- Justyna Madura – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” prowadzonym w Wydziale Zamiejscowym w Warszawie SAN w Łodzi została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe pod względem między innymi podobieństwa do źródeł internetowych.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1.1.

Misja i strategia zostały uchwalone na poziomie Uczelni oraz Wydziału. Misja i strategia Uczelni została przyjęta Uchwałą nr 7 Senatu Społecznej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania z siedzibą w Łodzi z dnia 4 października 2011 r. w sprawie uchwalenia Misji i Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2012-2016 r.

W misji Uczelnia określiła kluczowe kierunki rozwoju oraz sformułowała podstawowe wartości, którymi powinna kierować się społeczność akademicka Uczelni w realizacji jej celów. Uczelnia, według zapisów misji, koncentruje się na procesie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia, w tym w zakresie efektów kształcenia. Ponadto Uczelnia szczególną rangę w misji nadała badaniom naukowym na światowym poziomie, prowadzącym do stworzenia szkół

naukowych skupionych w szczególności wokół problematyki nauk o zarządzaniu oraz innych nauk ekonomicznych i społecznych, podkreślając aplikacyjny charakter prowadzonych badań. W dokumencie misji Uczelnia sformułowała również podstawowe wartości, do których zalicza między innymi: otwartość na otoczenie społeczno – gospodarcze, mobilność studentów i kadry naukowo – dydaktycznej, efektywność zarządzania i finansowania oraz dbałość o reputację Uczelni.

Misja i strategia Wydziału Zamiejscowego w Warszawie została przyjęta uchwałą Rady Wydziału z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia Misji i Strategii Rozwoju Wydziału Zamiejscowego SWSPiZ w Warszawie na lata 2012 – 2016 r.. Misja Wydziału bezpośrednio nawiązuje do misji i działań strategicznych Uczelni. Misja Wydziału wyraża dążenie do harmonijnego rozwoju w zakresie kształcenia i wychowania studentów, przygotowania ich do potrzeb nowoczesnego rynku pracy oraz realizacja badań i projektów naukowych na jak najwyższym poziomie. Podobnie jak na poziomie Uczelni, Wydział sformułował szereg działań strategicznych, ukierunkowanych na realizację misji. Zaznaczyć należy, że działaniach strategicznych wysoką rangę przypisuje się m.in. jakości kształcenia, w tym dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb rynku pracy, prowadzonym badaniom i projektom naukowym oraz współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest w pełni zgodna z misją i strategią, zarówno Uczelni, jak i Wydziału. Wydział na kierunku „finanse i rachunkowość” prowadzi kształcenia na studiach I stopnia licencjackich o profilu ogólnoakademickim. Kierunkowe efekty kształcenia przypisane są do dyscyplin finanse, ekonomia oraz nauki o zarządzaniu. Kształcenie na profilu ogólnoakademickim jest w pełni zgodne z kierunkami rozwoju Uczelni i Wydziału. Wydział przywiązuje bardzo dużą wagę do badań naukowych, jak również do integracji procesu kształcenia i prowadzonych badań.

Koncepcja kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” opiera się również na interdyscyplinarności, a szczególnie na poszukiwaniu równowagi pomiędzy zagadnieniami jakościowymi i ilościowymi, co widoczne jest w treściach kształcenia. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku opiera się również na praktyczności prowadzonych zajęć, zgodnie z wymogami rynku pracy, ale również standardów jakie obowiązują w nauczaniu rachunkowości i finansów. Koncepcja kształcenia, odzwierciedlona w efektach kształcenia jest zgodna z zapisami działań strategicznych Wydziału. Wydział przedstawił dokładną analizę wybranych (przykładowych) kierunkowych efektów kształcenia z punktu widzenia ich zgodności z celami strategicznymi. Analiza ta pokazuje pełną zgodność koncepcji kształcenia z misją Uczelni i strategią Wydziału.

Na kierunku „finanse i rachunkowość” kształcenie prowadzone jest na trzech specjalnościach: „Rachunkowość i analiza finansowa”, „Finanse przedsiębiorstw”, „Bankowość i doradztwo finansowe”. Zarówno nazwy, jak i treści programowe każdej ze specjalności oraz ich opis wskazują na stosunkowo duże zróżnicowanie tematyczne specjalności. Ofertę kształcenia można określić jako standardową z punktu widzenia innowacyjności, aczkolwiek dobrze dostosowaną do tendencji na rynku pracy. Na Wydziale istniejące procedury oraz praktyki stosowane w realizacji procesu kształcenia pozwalają na elastyczne kształtowanie oferty i wprowadzania korekty w programie kształcenia.

Wydział oferuje absolwentom studiów licencjackich kierunku „finanse i rachunkowość” możliwość kształcenia na studiach II stopnia na kierunku „zarządzanie” na specjalnościach związanych z zarządzaniem finansami przedsiębiorstw oraz kontrolingiem. Ponadto studenci kierunku „finanse i rachunkowość” I stopnia mają możliwość kontynuacji kształcenia na polsko-amerykańskich studiach II stopnia, uzyskując dyplom magistra Społecznej Akademii Nauk i dyplom Master of Science in Professional Communication (program realizowany we współpracy z amerykańskim Clark University).

1.2.

Istniejąca na Uczelni i Wydziale struktura podmiotowa Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK) zapewnia udział interesariuszy wewnętrznych na wszystkich etapach procesu kształcenia, w tym również na etapie opracowania koncepcji, celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku. Podmioty związane bezpośrednio z opracowaniem koncepcji, celów i efektów kształcenia to m.in.: Dziekan, Prodzikan Wydziału, Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Komisja Programowa dla kierunku, Kierownicy Katedr, Instytutów i Zakładów oraz opiekunowie kierunków. Na poziomie Uczelni funkcjonuje 10 - osobowa Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, w które są przedstawiciele Wydziału. W dokumentacji systemu jakości kształcenia określone są zadania i kompetencje ww. podmiotów. Istotne znaczenie dla określają koncepcji rozwoju kierunku ma Komisja Programowa, której zadaniem jest m.in. a proponowanie kierunków zmian w programach kształcenia. Komisja ściśle współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi (w tym z Samorządem Studenckim) zbierając ich opinie, propozycje i uwagi. Komisja Programowa na ocenianym kierunku spotyka się systematycznie dwa razy w roku.

W skład Komisji Programowej wchodzi szeroki zakres interesariuszy wewnętrznych, jak również zewnętrznych, m.in.: przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych (2 osoby), przedstawiciel pracodawców, kierownik dziekanatu, pracownik Działu Jakości Kształcenia oraz przedstawiciel studentów. Zagadnienia, które były poruszane na posiedzeniach Komisji dotyczą również zagadnień związanych z ustalaniem koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, w tym określenia celów i efektów kształcenia. M.in. omawianie wyników badania losów zawodowych absolwentów, proponowane modyfikacje w programie kształcenia, analiza struktury ocen z ostatniej sesji, itp.

Studenci uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału (gdzie stanowią ponad 20% składu) i Komisji Programowej. Protokoły z posiedzeń drugiego z tych organów wskazują, że przedstawicielka studentów prezentuje na nich studenckie postulaty, a porządek obrad większości spotkań zawiera osobny punkt na wnioski studentów. W ten sposób, tj. na wniosek studentów utworzono specjalność Bankowość i doradztwo finansowe. Ponadto Samorząd Studentów Wydziału Zamiejscowego w Warszawie opiniuje programy i plany studiów oraz wszelkie dokonywane w nich zmiany.

Wydział (poprzez m.in. Komisję Programową) współpracuje także z interesariuszami zewnętrznymi). Wydział przedstawił pisemne opinie interesariuszy zewnętrznych, z których wynika, że Komisja Programowa Wydziału przedstawiła firmie koncepcję kształcenia obejmująca program kształcenia oraz zakładane efekty kształcenia (m.in. MAV Telecom, PKO Bank Polski, Związek Banków Polskich, itd.).

Ponadto interesariusze zaangażowani w opiniowanie i tworzenie programów kształcenia to: Ledger s.c. Biuro Finansowo-Księgowe, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Doradztwo Finansowo – Księgowe DFK, WBS Rachunkowość Consulting, Urząd Kontroli Skarbowej, Polski Instytut Kontroli Wewnętrznej, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Burmistrz Dzielnicy Śródmieście, Gemini Business Solutions, Adwokacka Spółka Partnerska „Consultant” oraz Euro – Promotion,

W dokumentacji przedłożonej Zespołowi Oceniającemu PKA znajduje się lista kilkudziesięciu przedsiębiorstw, instytucji oraz uczelni partnerskich, z których przedstawicielami konsultowano koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku „finanse i rachunkowość”.

Spółeczna Akademia Nauk posiada duże doświadczenie we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co umożliwi wypracowanie skutecznych mechanizmów w zakresie m. in. tworzenia i modyfikowania programów kształcenia. Za działania w tej sferze odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Pracodawców, który utrzymuje kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym, koordynuje prace Rady Biznesu oraz nadzoruje organizację badań opinii pracodawców.

Podczas wizytacji odbyło się spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno – gospodarczego, na którym wyrażano opinie świadczące o wiedzy i zaangażowaniu podmiotów zewnętrznych w sprawy związane z jakością kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość”.

Udział interesariuszy wewnętrznych w opracowanie koncepcji, celów i efektów kształcenia, poprzez stworzoną strukturę WSZJK, można określić jako bardzo dobry. Również interesariusze zewnętrzni mają wpływ na funkcjonowanie i rozwój kierunku, m.in. poprzez udział w Radzie Programowej kierunku „finanse i rachunkowość”, ale również poprzez bezpośrednie kontakty nauczycieli akademickich z przedstawicielami praktyki gospodarczej, jak również poprzez prowadzenie zajęć na kierunku przez osoby z doświadczeniem zawodowym w obszarze rachunkowości, finansów i bankowości.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Koncepcja kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” w pełni wpisuje się w założenia misji i strategii Uczelni oraz Wydziału. Przyjęty profil kształcenia na ocenianym kierunku, dobór specjalności oraz założenia programowe kształcenia są zgodne z kierunkami rozwoju Wydziału Zamiejscowego i Uczelni. W przyjętej i realizowanej koncepcji kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” istotną wagę przywiązuje się do badań naukowych i do ich wykorzystania w procesie dydaktycznym.

1.2) Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w opracowaniu koncepcji kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość”, jak również w jej realizacji jest znaczący. Wydział stworzył struktury formalne (m.in. Komisja Programowa kierunku, Rada Biznesu) zapewniające udział interesariuszy wewnętrznych, jak również zewnętrznych w opracowaniu (opiniowaniu) koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. Podkreślić należy dużą różnorodność interesariuszy, którzy, w różnej formie, angażowali się w obecny kształt kierunku „finanse i rachunkowość”. Należą do nich m.in.: przedsiębiorstwa, banki, związki banków, instytucje publiczne, towarzystwa, uczelnie, zarówno o zasięgu krajowym, jak i międzynarodowym.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1.

W opisie kierunku „finanse i rachunkowość” na studiach I stopnia prowadzonych w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym Wydział Zamiejscowy SAN w Warszawie zadeklarował umiejscowienie kształcenia na ocenianym kierunku jako studiów jednoobszarowych o profilu ogólnoakademickim w obszarze nauk społecznych. Absolwenci studiów I stopnia uzyskują tytuł zawodowy licencjata (potwierdzający uzyskanie kwalifikacji I stopnia). W opisie wiedzy, umiejętności i kompetencji absolwenta kierunku za pomocą efektów kształcenia zadeklarowano, że efekty te osadzone zostały w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie wiodącej finanse i dyscyplinach pokrewnych: ekonomia i nauki o zarządzaniu. Dla studiów I stopnia na kierunku „finanse i rachunkowość” zdefiniowano efekty kształcenia. Efekty te są dość szczegółowe, gdyż określono 19 efektów kształcenia w obszarze wiedzy, 16 w zakresie umiejętności i 10 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty specjalnościowe nie zostały dodatkowo sformułowane, przygotowane zostały natomiast sylwetki absolwentów poszczególnych specjalności. Są to następujące specjalności: „Rachunkowość i analiza finansowa”, „Finanse przedsiębiorstw” oraz „Bankowość i doradztwo finansowe”. Zespół Oceniający stwierdził, że zakładane efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób prawidłowy i spójny, a zatem jednoznacznie definiują oceniany kierunek studiów. Sylwetki absolwentów poszczególnych specjalności zostały określone w sposób

jednoznaczny i pozwalają na identyfikację poszczególnych specjalności oraz różnic między nimi. Tożsamość kierunku „finanse i rachunkowość” jest zachowana.

Ogólne i specyficzne efekty kształcenia zostały sformułowane na poziomie kierunku, zaś efekty szczegółowe na poziomie modułów (przedmiotów). Przedmioty zostały podzielone na grupy według stopnia ogólności. Przygotowane zostały ponadto matryce przyporządkowujące efekty kształcenia do poszczególnych przedmiotów. Przyporządkowania te dokonane zostały w sposób merytorycznie poprawny i pokrywają one wszystkie efekty z obszaru nauk społecznych, z którego wywodzi się kierunek „finanse i rachunkowość”.

Na kierunku „finanse i rachunkowość” prowadzonym na Wydziale Zamiejscowym w Warszawie SAN w Łodzi istnieje możliwość osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych grup przedmiotów: ogólnouczeniowych, podstawowych i kierunkowych, przedmiotów do wyboru, przedmiotów specjalnościowych i specjalizacyjnych. Cele szczegółowe i efekty dla przedmiotów zostały sformułowane w sylabusach. Dotyczy to także przedmiotów wybieralnych. Sylabusy są tak skonstruowane, że efekty przedmiotowe nie zawierają *explicite* odniesień do efektów kierunkowych, co nie daje informacji o pełnej spójności efektów kierunkowych i modułowych. Warto pomyśleć o uzupełnieniu tego elementu z punktu widzenia spójności efektów wszystkich modułów z efektami kierunkowymi. Uczelnia przygotowała efekty dla praktyk zawodowych na kierunku „finanse i rachunkowość”. Są one co do zasady spójne z efektami kierunkowymi we wszystkich 3 zakresach.

Realizacja przedmiotowych efektów kształcenia pozwala na osiągnięcie efektów kierunkowych w opinii studenckiej, tj. na podstawie przedstawionych podczas wizytacji sylabusów oraz po zapoznaniu się z praktyką zaliczania praktyki zawodowej, której również przypisano modułowe efekty kształcenia. Natomiast tylko nieliczni studenci zapoznali się z opisem efektów kierunkowych. Stwierdzają oni, że są one dla nich zrozumiałe.

Opis założonych kierunkowych efektów kształcenia dla studiów I stopnia kierunku „finanse i rachunkowość” jest dostępny dla studentów na stronie www.warszawa.san.edu.pl. Obejmuje on opis oferty edukacyjnej, efektów kształcenia, planów studiów, programów studiów, przedmiotów do wyboru, systemu punktów ECTS, obowiązujących dokumentów i regulacji prawnych, takich jak: regulamin studiów czy regulamin praktyk. Dodatkowo, na stronie internetowej w Strefie Studenta i Strefie Wykładowcy, umieszczane są ważne informacje dla społeczności akademickiej, dostępne po zalogowaniu. Poprzez stronę internetową studenci mogą korzystać z systemu Wirtualnej Uczelni, który daje możliwość m.in. uzyskania informacji na temat planu zajęć, bieżących informacji dotyczących zajęć dydaktycznych, itp.

Cele i efekty modułowe (przedmiotowe) są dostępne w sylabusach udostępnianych zarówno podczas pierwszych zajęć z przedmiotu, dostępnych w bibliotece, jak i na stronie internetowej Uczelni. Można zatem stwierdzić, że z jednej strony opisy te są kompletne z punktu widzenia informacji oczekiwanych przez kandydatów na studia i studentów, gdyż uwzględniają wszystkie niezbędne elementy związane z zawartością programu kształcenia, organizacją toku studiów i stosowanym systemem wyrażania ich efektów, a z drugiej strony ze względu na aktualnie preferowany przez te grupy interesariuszy sposoby pozyskiwania informacji, są dla nich w pełni dostępne.

Studenci, z wyjątkiem pojedynczych osób, jednak nie w pełni zapoznają się z informacjami o programie kształcenia w takiej formie. Na ogół wystarczają im informacje podane przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach.

2.2.

Kierunkowe efekty kształcenia odnoszą się do tożsamości kierunku „finanse i rachunkowość”. Są one sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny. Możliwość weryfikacji

wspomnianych efektów istnieje, jednak w konkretnych przypadkach sposób sprawdzenia efektów zależy od form prowadzenia zajęć i inwencji prowadzących w zakresie form zaliczenia.

2.3.

System oceny efektów kształcenia jest określony w formie ogólnych zasad i procedur określonych w Regulaminie studiów z dnia 01.10.2012 r. Stosowany tam system ocen jest kompletny i przejrzysty. Studenci mają możliwość zapoznania się z nim na stronie internetowej Wydziału i są informowani przez prowadzących zajęcia o warunkach i wymaganiach związanych z zaliczeniem poszczególnych przedmiotów. Warunki zaliczenia każdego przedmiotu określone są w sylabusach przedmiotów. Wśród wymagań wskazano referaty, projekty zespołowe i indywidualne i inne zajęcia aktywizujące studentów, a ponadto także egzamin pisemny, zaliczenie, a w wyjątkowych przypadkach egzamin ustny. Wszystkie te informacje są jawne i powszechnie dostępne studentom. Zakładanym efektem kształcenia towarzyszy wskazanie treści kształcenia realizowanych w ramach przedmiotu, z określeniem liczby godzin poświęconych na przekazanie każdej z nich. Liczba godzin zajęć i pracy własnej studenta oraz przewidziane dla poszczególnych przedmiotów metody dydaktyczne i system weryfikacji etapowych osiągnięć studenta są dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów i przyjętych celów kształcenia. Analiza sylabusów poszczególnych przedmiotów prowadzi do stwierdzenia, że cele i efekty kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów zostały sformułowane w sposób prawidłowy, a ich realizacja w zasadzie zapewnia osiągnięcie założonych efektów kierunkowych, a tym samym ukształtowanie sylwetki absolwenta zgodnej z jej opisem sformułowaniem przez Uczelnię. System weryfikacji efektów kształcenia jest dostępny poprzez opis w sylabusach przedmiotów, sylabusie praktyk oraz procedurze dyplomowania.

Stosowany w jednostce system oceny efektów kształcenia w opinii studentów jest przejrzysty. Jego zasady są podawane studentom przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach oraz zawarte w sylabusach. Podstawowe zasady zaliczania przedmiotów i skala ocen zawarte są w Regulaminie studiów.

System oceny efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia i w większości przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji. Zapisane sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności są właściwie dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów. Metody weryfikacji realizacji efektów kształcenia są odpowiednio dobrane do charakteru poszczególnych przedmiotów. Efekty z zakresu wiedzy są najczęściej weryfikowane za pomocą pracy pisemnej, zaś umiejętności i kompetencje za pomocą referatu, analizy przypadków, prac grupowych, projektów, dyskusji itp. W trakcie wizytacji Zespół Oceniający PKA potwierdził zgodność tego co zostało zapisane jako formy weryfikacji efektów kształcenia, z tym co zostało zrealizowane w postaci prac przejściowych i dyplomowych. Zespół oceniający pozytywnie ocenił także sposób weryfikacji praktyk studenckich.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA uznali, że formy egzaminów i zaliczeń są dostosowane do treści i charakteru przedmiotów oraz rodzaju efektów, których osiągnięcie mają sprawdzić. Analiza sylabusów i rozmowa ze studentami pozwala na stwierdzenie, że system oceny obejmuje wszystkie kategorie efektów.

Po analizie dokumentacji związanej z procesem kształcenia Zespół Oceniający stwierdza, że system umożliwia zmierzenie efektów kształcenia i ich ocenę na poszczególnych etapach kształcenia i we właściwy sposób akcentuje ogólnoakademicki aspekt kształcenia. Sylabusy zawierają szczegółowe informacje co do sposobu pomiaru poszczególnych efektów kierunkowych, do których przypisane zostały poszczególne przedmioty. Proces dyplomowania jest w sposób ogólny określony w Regulaminie studiów z 2012 r., a szczegółowo opisany został w dokumencie Zasady dyplomowania na kierunku „finanse i rachunkowość”, przyjętym uchwałą Rady Wydziału Zamiejscowego w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z dnia 26.09.2012 r. Opisano w nich szczegółowo m.in. wybór seminarium dyplomowego i promotora, wymogi merytoryczne

i edytorskie stawiane pracom dyplomowym, jak również przebieg egzaminu dyplomowego i system oceniania na egzaminie.

Studenci przyznali, że sposób wyboru promotora odpowiada ich potrzebom, zwłaszcza w zakresie dolnych limitów osób, które mogą wybrać jednego promotora. Jeśli znajdą się zainteresowani określoną tematyką, może zdarzyć się sytuacja że promotor ma zaledwie dwóch dyplomantów.

Egzamin dyplomowy obejmuje udzielenie odpowiedzi na trzy pytania, spośród których jedna odpowiedź na pytanie dotyczy treści kierunkowych z listy obejmującej 30 pytań, jedna odpowiedź dotyczy treści specjalnościowych z listy obejmującej 30 pytań i jedna odpowiedź na pytanie zadane przez recenzenta i promotora. Listy te są udostępnione studentom przez egzaminem. Generalnie można stwierdzić, że proces dyplomowania opiera się na prawidłowych zasadach i odpowiada rozwiązaniom powszechnie stosowanym w krajowym szkolnictwie wyższym. Pozwala tym samym na zapewnienie realizacji celów i efektów kształcenia związanych z tym elementem procesu kształcenia. Praca dyplomowa jest oceniana przez promotora i recenzenta powołanego przez dziekana. Oceny pracy dyplomowej w formie pisemnej dokonują promotor pracy oraz jeden recenzent. ZO PKA zwrócił uwagę na zgodność tematów niemal wszystkich prac dyplomowych z ocenianym kierunkiem studiów. Na podkreślenie zasługuje fakt, że prace dyplomowe na kierunku „finanse i rachunkowość” odnoszą się do przykładów przedsiębiorstw, w których studenci odbywali praktyki zawodowe lub w których pracują.

W kartach programowych - sylabusach przedmiotów nie zostały podane kryteria oceny efektów kształcenia. Informacje takie zawarte są natomiast w dokumentach związanych z przedmiotami o nazwie: „Ustalenia organizacyjne prowadzenia zajęć z przedmiotu”. Zawierają one dokładne informacje jaka liczba punktów obowiązuje na kolejne przewidziane regulaminem oceny. Określona jest także minimalna liczba punktów obowiązująca na zaliczenie która odpowiada równemu dla wszystkich progowi zaliczenia egzaminu wynoszącemu 60% punktów. Rozwiązanie takie można uznać za wystarczające, o ile nauczyciel akademicki informuje o tym studentów. Wystandardyzowany jest także arkusz oceny pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy.

Studenci potwierdzili, że wszystkich obowiązuje jednolita skala ocen zawarta w Regulaminie studiów oraz równy dla wszystkich próg zaliczenia egzaminu. Kolejne przedziały punktowe różne są na poszczególnych przedmiotach. Proces dyplomowania odbywa się na zasadach określonych w uchwale Rady Wydziału. Bardziej szczegółowe zasady określone są i ogłaszane przez nauczycieli akademickich w taki sposób, że studenci wiedzą, czego się od nich wymaga i są one konsekwentnie realizowane.

Wydział Zamiejscowy w Warszawie prowadzi analizę skali i przyczyn odsiewu studentów. Odsiew obserwowany na I roku początkowo wynosił około 15-18%. Według prowadzonych obserwacji i analiz był spowodowany przede wszystkim trudnościami studentów z pozytywnym złożeniem egzaminu lub zaliczeniem przedmiotów uznawanych przez studentów za trudne, np. „Ekonomia”, „Finanse publiczne”, „Ubezpieczenia”, „Metody ilościowe w zarządzaniu”. Wprowadzono tutaj jednak przynoszące pozytywne efekty działania w postaci zwiększenia liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, wprowadzenie ćwiczeń jako dodatkowej formy realizacji przedmiotu oraz zwiększenia liczby godzin konsultacji dla tych przedmiotów. Dzięki temu odsiew udało się zmniejszyć do 8%. Podobną skalę zanotowano na II i III roku studiów. Analiza dokonywana przez Dziekanat i Dział Jakości Kształcenia pokazuje, że innym powodem odsiewu jest pogorszenie się warunków materialnych studentów i pojawiająca się ostatnio konieczność podejmowania przez studentów pracy. Mniej liczne są przypadki rezygnacji ze studiów spowodowane względami merytorycznymi, nieadekwatnością programu kształcenia wobec wyobrażeń studenta, zmianą planów edukacyjnych. Odsiew wynika także z przyczyn socjalnych, a także przyczyn o charakterze osobistym. Rezygnacja ze studiów bywa wynikiem decyzji o stałej lub czasowej emigracji w celu podejmowania pracy za granicą.

Informacja na temat stosowanego systemu oceny zawarta jest w sylabusach przedmiotów oraz dokumentacji poszczególnych przedmiotów. Studenci dysponują pełną informacją na temat stosowanego systemu oceny. Wszelkie ogłoszone na pierwszych zajęciach zasady są przestrzegane. Ponadto mają oni stały dostęp do zamieszczonych na stronie Regulaminu studiów oraz sylabusów.

E-learning jest wprowadzony w systemie ograniczonym, co oznacza zamieszczanie materiałów w postaci elektronicznej na platformie moodle (materialydydaktyczne.spoleczna.pl i lingua.spoleczna.pl/moodle). Ma to pozytywny wpływ na realizację efektów kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość”, zarówno w zakresie przedmiotów podstawowych, kierunkowych jak i specjalnościowych. Z rozmowy ze studentami wynika, że platforma lingua wykorzystywana jest jako pomocnicza forma zaliczenia lektoratu na studiach niestacjonarnych.

2.4.

Spółeczna Akademia Nauk w Łodzi opracowała i wdrożyła system monitorowania karier zawodowych absolwentów, którego obowiązuje także w Wydziale Zamiejscowym w Warszawie.

Jednostka monitoruje losy zawodowe absolwentów począwszy od roku 2012/2013. Jego celem jest, między innymi: zebranie opinii na temat potencjału dydaktycznego i kadrowego Uczelni oraz na temat przygotowania absolwenta do wejścia na rynek pracy.

Badanie jest dwuetapowe. Pierwszy kwestionariusz rozsyłany jest do absolwentów rok po ukończeniu studiów, a drugi po 3 latach od ukończenia studiów. Ankieta jest stosunkowo mocno rozbudowana, składa się z kilkunastu pytań dotyczących zarówno sytuacji zawodowej absolwenta, jak i jej korelacji z ukończonymi studiami, tj. przydatności wiedzy, umiejętności kompetencji zdobytych na studiach w pracy zawodowej lub jej poszukiwaniu. Kwestionariusz ankiety stosowany jest w trzech wersjach – w zależności od tego, czy absolwent pracuje, czy też nie oraz czy poszukuje zatrudnienia.

Wyniki badania absolwentów przeprowadzonego w roku akademickim 2012/13 zostały podsumowane bez podziału na poszczególne kierunki studiów. Na kierunku „finanse i rachunkowość” ankietowanych było 8 absolwentów, przy czym wszyscy pracowali, z czego 6 osób zgodnie z kierunkiem studiów „finanse i rachunkowość”. Wyniki badania mogą stanowić wsparcie dla zarządzania ocenianym kierunkiem. Jednak na podstawie prowadzonego badania dotychczas nie zaprojektowano żadnych działań doskonalących/naprawczych. Jako przyczynę takiego stanu rzeczy wskazano zbyt krótki czas prowadzenia badania.

Ponadto Dział Jakości Kształcenia wskazał na niską frekwencję, która ogranicza zdaniem autorów badania jego przydatność. Rekomenduje się zatem podjęcie działań promujących to badanie wśród studentów, a może nawet poddanie opinii studentów wykorzystywanego w tym celu narzędzia.

Dodatkowo Uczelnia od kilku lat wdraża program Minerwa łączący oferty pracy z wykształceniem i zainteresowaniami absolwentów. Jego zaletą jest ciągłość procesu kojarzenia ofert pracy z zapotrzebowaniem. W dniu wizytacji nie było możliwości oceny skuteczności działania programu Minerwa i jego przydatności dla ocenianego kierunku studiów.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Prace etapowe weryfikują zwykle podstawowe treści zawarte w sylabusach, odnosząc się często do bardzo ogólnych problemów. Formy weryfikacji są na ogół tradycyjne i obejmują prace pisemne takie jak: test wyboru i test otwarty. Oceny zaliczeń i egzaminów są na ogół zróżnicowane. Analiza struktury ocen z zimowej sesji egzaminacyjnej w roku 2014/15 wskazuje, że wystawiane były oceny w następującym składzie: bardzo dobre (16,06%), dobre plus (12,36%), dobre (20,70%), dostateczne plus (14,10%), dostateczne (32,06) i niedostateczne (4,72%).

Prace dyplomowe reprezentują dobry poziom. W przeważającej większości tematy prac są zgodne z kanonem kierunku. Prace dyplomowe na kierunku FiR są bardzo często realizowane na rzeczywistych danych pochodzących z organizacji gospodarczych. Analiza struktury ocen 39 prac

dypłomowych obronionych w roku akademickim 2013/14 wskazuje, że w 12 przypadkach wystawiono oceny bardzo dobre. Na dyplomie wystawiono ponadto 1 ocenę dobry plus, 20 ocen dobrych, 3 oceny dostateczny plus oraz 3 oceny dostateczne. Widoczne są tendencje do niewielkiego zawyżania ocen. Analiza struktury ocen na kierunku „finanse i rachunkowość” pozwala stwierdzić, iż struktura ta jest prawidłowa.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) W opisie kierunku „finanse i rachunkowość” na studiach I stopnia prowadzonych w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym zadeklarowano umiejscowienie kształcenia na ocenianym kierunku jako studiów jednoobszarowych o profilu ogólnoakademickim w obszarze nauk społecznych. Absolwenci studiów I stopnia uzyskują tytuł zawodowy licencjata. Dla studiów I stopnia zdefiniowano efekty kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość”. ZO PKA stwierdził, że zakładane efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób prawidłowy i spójny. Istnieje możliwość osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych grup przedmiotów. W sylabusach przedmiotów efekty przedmiotowe nie zawierają odniesień do efektów kierunkowych, co należałoby uzupełnić. Uczelnia przygotowała także efekty dla praktyk zawodowych na kierunku „finanse i rachunkowość”. Są one co do zasady spójne z efektami kierunkowymi we wszystkich 3 zakresach. Opis założonych kierunkowych efektów kształcenia dla studiów I stopnia kierunku „finanse i rachunkowość” jest dostępny dla studentów na stronie www.warszawa.san.edu.pl.

2.2) Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” zostały sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny. Taką opinię wyrazili również studenci.

2.3) System oceny efektów kształcenia jest określony w formie ogólnych zasad i procedur określony w Regulaminie studiów z dnia 01.10.2012 r. Stosowany tam system ocen jest kompletny i przejrzysty. Studenci mają możliwość zapoznania się z nim na stronie internetowej Uczelni i są informowani przez prowadzących zajęcia o warunkach i wymaganiach związanych z zaliczeniem poszczególnych przedmiotów. System weryfikacji efektów kształcenia jest dostępny poprzez opis w sylabusach przedmiotów, sylabusie praktyk oraz procedurze dyplomowania. System oceny efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji. Proces dyplomowania opiera się na prawidłowych zasadach i odpowiada rozwiązaniom powszechnie stosowanym w krajowym szkolnictwie wyższym. Wydział Zamiejscowy w Warszawie SAN w Łodzi prowadzi analizę skali i przyczyn odsiewu studentów. E-learning jest wprowadzony w systemie ograniczonym, co oznacza zamieszczanie materiałów w postaci elektronicznej na platformie moodle.

2.4) Społeczna Akademia Nauk w Łodzi opracowała i wdrożyła system monitorowania karier zawodowych absolwentów, którego obowiązuje także w Wydziale Zamiejscowym w Warszawie. Wyniki badania absolwentów przeprowadzonego w roku akademickim 2012/13 zostały podsumowane bez podziału na poszczególne kierunki studiów. Na kierunku „finanse i rachunkowość” ankietowanych było 8 absolwentów. Rekomenduje się zwiększenie działań informacyjnych mających na celu zwiększenie liczby badanych absolwentów kierunku „finanse i rachunkowość”.

3. Program studiów umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1.

Program kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” obejmuje treści kształcenia dostosowane do założonych efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uchwalonych przez Senat Uczelni. Realizowanym profilem jest profil ogólnoakademicki, zaś zajęcia realizowane są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Wszystkie efekty kształcenia zadeklarowane dla kierunku *FiR* zawierają przyporządkowania do poszczególnych przedmiotów kierunkowych. Jest to widoczne w macierzy przyporządkowania przedstawionej przez Uczelnię. Pozwala to stwierdzić, że realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W programach kształcenia na studiach I stopnia na kierunku „finanse i rachunkowość” można wyróżnić kilka etapów szczególności przekazywanej wiedzy. Program studiów na ocenianym kierunku zawiera bloki przedmiotów ogólnouczelnianych, podstawowych i kierunkowych, przedmiotów do wyboru, przedmiotów specjalnościowych i specjalizacyjnych. Przedmioty ogólnouczelniane takie jak m.in. BHP, „Psychologia/Socjologia”, „Etyka i społeczna odpowiedzialność biznesu” obejmują 26 pkt ECTS. Na blok przedmiotów podstawowych i kierunkowych składają się: „Matematyka finansowa”, „Ekonometria”, „Ubezpieczenia”, „Prawo gospodarcze”, „Finanse publiczne”, „Ekonomia”, „Finanse”, „Bankowość”, „Rynki finansowe”, „Zarządzanie zasobami ludzkimi”, „Rachunkowość”, „Informatyka w finansach”, „Rachunkowość finansowa”, „Finanse przedsiębiorstwa” i „Analiza finansowa w ocenie kondycji przedsiębiorstwa”. Blokowi temu przypisano łącznie 94 pkt ECTS. Przedmioty oferowane na 3 specjalnościach obejmują po 4 moduły specjalnościowe po 8 pkt ECTS każdy, zaś przedmioty specjalizacyjne takie jak: „Controlling i audyt finansowy”, „Komunikacja i negocjacje”, „Rachunkowość menadżerska i sprawozdawczość finansowa” obejmują łącznie 12 pkt ECTS. W programie studiów wprowadzone zostały przedmioty do wyboru, przy czym wybiera się jeden przedmiot spośród dwóch oferowanych. Przedmioty oferowane na wszystkich trzech specjalnościach wspierają realizację kierunkowych efektów kształcenia. Są wśród nich takie przedmioty jak: „Rachunek i analiza kosztów”, „Planowanie finansowe i budżetowanie w przedsiębiorstwie” oraz „Private banking”. Dodatkowo przedmioty związane z pisaniem pracy dyplomowej obejmują proseminarium dyplomowe, seminarium dyplomowe i pracę dyplomową oraz praktyki. Na podstawie analizy dokumentacji, hospitacji zajęć oraz spotkań z Władzami Uczelni Zespół Oceniający stwierdził, że realizowany program kształcenia w zakresie przedmiotów wybieralnych, posiada cechy programu elastycznego. W ramach programu kształcenia, studenci dokonują wyboru specjalności, języka obcego, praktyk, seminarium dyplomowego oraz modułów humanistycznych i dodatkowo przedmiotów wybieralnych. Umożliwia on osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta dla wszystkich realizowanych specjalności. Program ten spełnia wymóg minimum 30% punktów ECTS realizowanych w ramach modułów wybieralnych.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie ocenili program studiów pod kątem treści kształcenia, wiedzy i umiejętności, jakie dzięki jego realizacji nabywają (nie operują oni pojęciem efektów kształcenia, ale rozumieją ich ideę). Wszystkie przedmioty uważają za przydatne i rozwijające.

Kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” trwa 6 semestrów. Program studiów stacjonarnych obejmuje 2276 godzin kontaktowych, w tym 150 godzin praktyki na wszystkich oferowanych specjalnościach. Przedmioty specjalnościowe i specjalizacyjne obejmują 264 godziny, co stanowi 11,6% programu kształcenia. Program studiów niestacjonarnych obejmuje 1261 godzin kontaktowych w tym 150 godzin praktyki na wszystkich oferowanych specjalnościach. Przedmioty specjalnościowe i specjalizacyjne obejmują 104 godziny, co stanowi 8,2% programu kształcenia. Liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego realizowana na studiach

niestacjonarnych stanowi 55,4% liczby godzin realizowanych na studiach stacjonarnych. Na kierunku „finanse i rachunkowość” możliwe są następujące formy zajęć wykłady, wykłady konwersatoryjne i konwersatoria, ćwiczenia audytoryjne i warsztaty, seminaria, z wykorzystaniem takich elementów jak dyskusja, rozwiązywanie kasusów, praca w grupie, projekty indywidualne, projekty grupowe, prezentacje multimedialne, przygotowywanie i prezentacja referatów, zajęcia z wychowania fizycznego. Analiza kart programowych przedmiotów realizowanych na ocenianym kierunku studiów wskazuje na właściwy dobór treści przedmiotów podstawowych, kierunkowych oraz specjalnościowych i specjalizacyjnych oraz na prawidłową formę zajęć.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA czas trwania kształcenia, dobór treści, form zajęć i metod kształcenia ocenili jako prawidłowy. Na pozytywną ocenę zasługuje ich zdaniem praktyczne nastawienie ujęcie omawianych tematów oraz dyskusje inspirowane przez nauczycieli akademickich w czasie zajęć dydaktycznych.

Opracowywane w Uczelni plany studiów, poza wyszczególnieniem realizowanych godzin dydaktycznych uwzględniają: przypisane poszczególnym modułom punkty ECTS oraz formy weryfikacji efektów kształcenia. Za pełny, zaliczony cykl kształcenia student otrzymuje 181 punktów ECTS, w tym 1 punkt ECTS za zajęcia z wychowania fizycznego oraz 5 punktów ECTS za odbytą praktykę. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach tzw. godzin kontaktowych (z bezpośrednim udziałem wykładowcy) wynosi 106 punktów ECTS dla studiów stacjonarnych oraz 60 punktów ECTS dla studiów niestacjonarnych. Liczba punktów przypisana do modułów planowanych do realizacji w każdym semestrze studiów wynosi 30 ECTS, poza semestrem I w którym liczba ta wynosi 31.

Przedstawione rozwiązanie jest zgodne z obowiązującymi przepisami, w tym zwłaszcza z rozporządzeniem MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia oraz rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz. U. Nr 201, poz. 1187).

Przyjęta punktacja ECTS została oceniona przez studentów jako prawidłowa i odpowiadająca nakładowi pracy potrzebnemu do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Sekwencja modułów i przedmiotów przewidziana w planie studiów pierwszego stopnia jest prawidłowa. Na pierwszym roku realizowane są przedmioty ogólnouczelniane (BHP i „Ergonomia”, „Psychologia” lub „Socjologia”, „Podstawy globalizacji”, „Technologie informacyjne”, „Podstawy prawa”, „Ochrona własności intelektualnej”, „Wychowanie fizyczne”) oraz wybrane przedmioty podstawowe i kierunkowe (m.in. „Ubezpieczenia”, „Finanse publiczne”, „Prawo w gospodarce”, „Metody ilościowe w zarządzaniu finansami”, „Ekonomia” i „Finanse”). Na drugim roku student ma okazję zapoznać się z następującymi przedmiotami: „Etyka i społeczna odpowiedzialność biznesu” (ogólnouczelniane), „Ekonometria”, „Matematyka finansowa”, „Bankowość”, „Rynki finansowe”, „Zarządzanie zasobami ludzkimi”, „Rachunkowość”, „Informatyka w finansach”, „Rachunkowość finansowa” i „Finanse przedsiębiorstw” (podstawowe i kierunkowe). W czwartym semestrze pojawiają się również dwa przedmioty z grupy specjalnościowych i specjalizacyjnych. Język obcy realizowany jest przez 4 semestry. Proseminarium dyplomowe zaplanowano w semestrze IV (15 godzin), zaś seminarium i praca dyplomowa w semestrach V i VI i trwa łącznie 60 godzin (po 30 w każdym semestrze). Na trzecim roku realizowane są też przedmioty do wyboru, jak również większość przedmiotów specjalnościowych i specjalizacyjnych. Taki rozkład modułów i przedmiotów, przy uwzględnieniu powiązań treści występujących między nimi należy uznać za prawidłowy. Kolejność realizacji poszczególnych przedmiotów jest zasadna i uwzględnia powiązania występujących pomiędzy nimi.

Dzięki prawidłowej i przemyślanej sekwencji przedmiotów studenci realizują treści programowe od ogólnych do szczegółowych. Najpierw realizują przedmioty ogólnouczelniane, następnie kierunkowe i na końcu specjalnościowe.

Studenci posiadają jednak niewielką wiedzę na temat przedmiotów do wyboru. W tym zakresie rekomenduje się bardziej skuteczne przekazywanie informacji studentom na temat możliwości i zasad wyboru przedmiotów przez studentów.

Praktyki zawodowe realizowane są zgodnie z Regulaminem praktyk. Program kształcenia na profilu ogólnoakademickim na studiach pierwszego stopnia przewiduje praktykę zawodową w wymiarze 150 godzin. Praktyka stanowi niezbędny element składowy realizowanej koncepcji kształcenia. Kwestie organizacji i zaliczania praktyk zawodowych zostały określone we wspomnianym Regulaminie. Regulamin określa m.in. cele praktyk, nadzór nad ich odbywaniem i warunki zaliczenia praktyk. Program i wymiar praktyk studenckich jest zgodny z celami i efektami określonymi dla praktyk na poszczególnych specjalnościach. Studenci mogą odbywać praktykę w przedsiębiorstwach, instytucjach oraz jednostkach administracji publicznej i samorządowej adekwatnie do realizowanych specjalności. Studenci mogą korzystać z oferty praktyk przygotowanej przez Uczelnię w postaci porozumień z instytucjami otoczenia gospodarczego. W przypadku gdy studenci sami znajdują praktykodawcę, który nie jest podmiotem znanym, Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich, który odpowiada za organizację systemu i zaliczanie praktyk, weryfikuje czy instytucja ta zapewni studentowi zrealizowanie przypisanych do praktyki celów i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk zawodowych przyznała podczas spotkania z ZO PKA, że telefonicznie, w sposób losowy, kontaktuje się w czasie praktyki z podmiotem przyjmującym studenta by monitorować przebieg praktyki. Zaliczenie dokonywane jest na podstawie karty praktyk i sprawozdania z praktyki który sporządza student. Dokumenty te muszą zostać złożone osobiście przez studenta, ponieważ pełnomocnik w indywidualnej rozmowie weryfikuje ich treść. Do praktyki przypisano 5 punktów ECTS. Osoby pracujące zawodowo, prowadzące działalność gospodarczą lub społeczną czy o charakterze wolontariatu, która zgodna jest z celami praktyki i przypisanymi jej efektami kształcenia, mogą zaliczyć praktykę na podstawie umowy o pracę/wolontariat itp. oraz poświadczonego przez pracodawcę zakresu obowiązków. Rozmowa z Pełnomocnikiem Dziekana ds. praktyk zawodowych pozwala stwierdzić, że do każdego studenta pochodzi on indywidualnie, zna jego sytuację i rzetelnie angażuje się w proces organizacji i zaliczenia jego praktyki.

System kontroli i zaliczania praktyk uwzględnia możliwość nabycia przez studenta umiejętności praktycznych w odpowiednim wymiarze czasu.

Na kierunku „finanse i rachunkowość” obowiązuje semestralna organizacja roku akademickiego. Okres trwania semestru zimowego i letniego, a także sesji egzaminacyjnych określa harmonogram organizacji roku akademickiego oraz szczegółowy plan zajęć. Plan ten zapewnia realizację, wynikającą z programu kształcenia liczby godzin zajęć dla każdego semestru. Na studiach niestacjonarnych zajęcia organizowane są w systemie zjazdów odbywających się co dwa tygodnie. Zjazdy odbywają się w soboty i niedziele, a w szczególnym przypadku, wynikającym z konieczności realizacji założonej liczby godzin, mogą obejmować godziny popołudniowe w piątki. W każdym semestrze odbywa się 10 zjazdów dydaktycznych. Formy realizacji zajęć dydaktycznych są adekwatne w odniesieniu do profilu i kierunku studiów.

Organizację procesu kształcenia studenci ocenili pozytywnie jako umożliwiającą realizację efektów kształcenia. Wyrazili również wolę kontynuowania studiów na drugim stopniu i chcieliby, aby Uczelnia uruchomiła kształcenie na tym poziomie.

Zasady i warunki indywidualizacji procesu kształcenia określone zostały w Regulaminie studiów. Student, który ukończył I rok studiów, a jego średnia jest wyższa niż 4,7 może ubiegać się o Indywidualny Plan Studiów i Program Nauczania (IPSiPN). Decyzję o jego przyznaniu podejmuje Dziekan, na wniosek studenta. W ramach IPSiPN zapewnia się studentowi szczególną opiekę dydaktyczno-naukową oraz indywidualny dobór treści i form kształcenia poprzez ustalenie indywidualnego planu studiów i programu nauczania. Ustalenie IPSiPN polega na rozszerzeniu i wzbogaceniu wiedzy w ramach studiowanego kierunku lub specjalności oraz udziale studenta w

pracach naukowo-badawczych prowadzonych w Uczelni. W szczególnych przypadkach Dziekan może przyznać studentowi na jego wniosek prawo do Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Polega ona na określeniu przez Dziekana indywidualnego sposobu realizacji i rozliczania programu kształcenia w danym roku akademickim. W porozumieniu z prowadzącymi poszczególne przedmioty ustalany jest sposób uczestnictwa studenta w zajęciach dydaktycznych oraz formy ich zaliczania, sposoby odbywania praktyk zawodowych oraz realizowania innych obowiązków studenckich. Uczelnia zapewnia zatem możliwości indywidualizacji kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” dla osób szczególnie uzdolnionych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz pragnących poszerzyć swoje kwalifikacje zawodowe.

Z ww. form indywidualizacji toku studiów mogą korzystać również osoby niepełnosprawne, jednak jak wynika z informacji Władz Uczelni wybierają one raczej kontakt z pełnomocnikiem Dziekana ds. osób niepełnosprawnych i w porozumieniu z nim ustalają potrzebne udogodnienia. Koordynator pomocy materialnej zaobserwował jednak zjawisko niechętnego przyznawania się do niepełnosprawności. Na ocenianym kierunku wiadomo o pięciu osobach, które pobierają stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych.

3.2.

Zakładane na kierunku „finanse i rachunkowość” efekty kształcenia przedstawione w postaci modułowych (przedmiotowych) efektów kształcenia obejmują wszystkie elementy (wiedza, umiejętności i kompetencje). Treści programowe przedstawione w sylabusach przedmiotów są właściwe dla tych przedmiotów i są związane z zakładanymi efektami kształcenia. Formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość na profilu ogólnoakademickim.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Przedmioty oferowane na wszystkich specjalnościach wspierają realizację kierunkowych efektów kształcenia. Realizowany program kształcenia w zakresie przedmiotów wybieralnych, posiada cechy programu elastycznego. Czas trwania kształcenia oraz liczba godzin kształcenia jest właściwa dla profilu oraz formy kształcenia. Sekwencja modułów i przedmiotów przewidziana w planie studiów pierwszego stopnia jest prawidłowa. Organizacja zajęć, również tych realizowanych w formie zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych sprzyja realizacji zakładanych efektów kształcenia. Program kształcenia przewiduje praktykę zawodową w wymiarze 150 godzin na studiach pierwszego stopnia. Uczelnia zapewnia możliwości indywidualizacji kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” dla osób szczególnie uzdolnionych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz pragnących poszerzyć swoje kwalifikacje zawodowe. Zdaniem studentów program kształcenia umożliwia realizację wszystkich efektów kształcenia i oceniają go pozytywnie.

3.2) Modułowe efekty kształcenia obejmują wszystkie elementy (wiedza, umiejętności i kompetencje), zaś treści programowe przedstawione w sylabusach przedmiotów są właściwe dla tych przedmiotów. Formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1.

Zespół Oceniający PKA stwierdził, że liczba pełnoetatowych pracowników naukowo-dydaktycznych oraz wykładowców zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych jest wystarczająca dla realizacji zakładanych efektów kształcenia. Kwalifikacje naukowe i praktyczne tych pracowników tworzą łącznie zestaw różnorodny i uzupełniający się tak, by odpowiadał potrzebom wynikającym z opisu efektów kształcenia. Na 32 pracowników prowadzących zajęcia na kierunku „finanse i rachunkowość” 26 osób ma wykształcenie w dziedzinie nauk ekonomicznych, 2 osoby reprezentują nauki prawne, 1 osoba reprezentuje dziedzinę nauk społecznych (psychologia) i 3 dziedzinę nauk technicznych (informatyka). Znaczna część kadry posiada dodatkowo praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, głównie w działach finansowo-księgowych firm i instytucji.

4.2.

Władze Wydziału Zamiejscowego w Warszawie Społecznej Akademii Nauk zgłosiły do minimum kadrowego na kierunku „finanse i rachunkowość” o profilu ogólnoakademickim 11 nauczycieli akademickich, w tym 4 samodzielnych pracowników nauki oraz 7 doktorów. Wszystkie osoby przedstawione do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinach finanse (8 osób), ekonomia (2 osoby) oraz nauki o zarządzaniu (1 osoba). Spełniony jest warunek określony w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), iż „nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku.”

Zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy. Spełnione są również zapisy § 13 pkt. 1 powyższego rozporządzenia, tj.: „nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów”.

Z przedstawionych informacji wynika, że każdy nauczyciel akademicki stanowiący minimum kadrowe kierunku „finanse i rachunkowość” prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora (spełniony jest zapis § 13 pkt. 2, ww. rozporządzenia).

Pensa dydaktyczne kadry akademickiej ocenianego kierunku wynosiły w roku akademickim 2014/2015 od 120 do 150 godzin dla samodzielnych pracowników naukowych i od 240 do 300 godzin dla adiunktów i zostały zrealizowane w faktycznej wysokości od 50 do 100 godzin w przypadku samodzielnych pracowników naukowych i od 60 do 170 godzin dla adiunktów.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Dorobek naukowy osób stanowiących minimum kadrowe sytuuje się w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinie finanse, ekonomia oraz nauki o zarządzaniu. Tematyka publikacji związana jest głównie z zagadnieniami finansów publicznych,

sektora bankowego, budżetowania, ryzyka walutowego, kosztów ochrony środowiska, globalizacji, itp.

Należy stwierdzić, że wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione a wszystkie proponowane osoby można zaliczyć do minimum kadrowego kierunku „finanse i rachunkowość”. Szczegółowe dane na ten temat zawiera załącznik nr 5.

Skład minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w § 14 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 poz. 1370), ponieważ do minimum kadrowego dla studiów pierwszego stopnia zaliczonych jest co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich (4 osoby) oraz co najmniej sześciu (7 osób) nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.”

Skład minimum kadrowego ocenianego jest stabilny, gdyż 4 samodzielnych pracowników naukowo – dydaktycznych i 6 doktorów stanowi to minimum kadrowe nieprzerwanie od 3 lat. Dane te dowodzą identyfikowania się kadry akademickiej z Uczelnią.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370) i wynosi ok. 1:26 (wymagana minimalna relacja to 1:160). Liczba studentów na ocenianym kierunku studiów wynosi 290.

Zajęcia na kierunku „finanse i rachunkowość” prowadzą nauczyciele akademicy, którzy z jednej strony posiadają duże doświadczenie i bogaty dorobek badawczy adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia w obszarze nauk społecznych (w dziedzinie nauk ekonomicznych), a z drugiej strony nauczyciele posiadający doświadczenie zawodowe zdobyte w praktyce gospodarczej. Doświadczenie zawodowe i wysokie kwalifikacje dydaktyczne wykładowców połączone z ich dorobkiem naukowym są właściwe dla dyscyplin: ekonomia, finanse oraz nauki o zarządzaniu, co pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia zakładanych w programie nauczania.

Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku „finanse i rachunkowość” jest prawidłowa. Oznacza to, że zajęcia z poszczególnych przedmiotów prowadzą osoby posiadające dorobek naukowy związany z prowadzonymi przedmiotami. Za ocenę kompetencji pracowników naukowo-dydaktycznych służącą osiągnięciu zakładanych w programie studiów efektów kształcenia odpowiada Dyrektor Instytutu Ekonomicznego.

Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono prawidłowo prowadzoną dokumentację (5 protokołów z lat 2014-2015) hospitacji zajęć dydaktycznych. Wykazy hospitowanych zajęć przygotowywane są w taki sposób aby każdy wykładowca przynajmniej raz na 2 lata podlegał procedurom oceny jakości zajęć. Nie stwierdzono prowadzenia wykładów z przedmiotów podstawowych i kierunkowych przez magistrów. Nauczyciele akademicy wykazują duże zaangażowanie w pracy dydaktycznej i poświęcają studentom wiele czasu.

Wydział Zamiejscowy w Warszawie prowadzi na wizytowanym kierunku kształcenie na odległość w niewielkim zakresie (udostępnianie materiałów dydaktycznych).

Załącznik nr 6 . Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

Hospitowane zajęcia odbywały się zgodnie z rozkładem zajęć. W czasie trwania wizytacji Zespołu Oceniającego trwała sesja egzaminacyjna. Na podstawie hospitowanych zajęć (5 egzaminów) można stwierdzić, że egzaminy pozwalają na pełną weryfikację przedmiotowych efektów kształcenia. Egzaminy przeprowadzane były w formie pisemnej, z wykorzystaniem pytań testowych lub zadań otwartych. Merytoryczne treści pytań odpowiadały zakresowi przedmiotu określonego w sylabusie. Przygotowanie organizacyjne egzaminów było bardzo dobre.

Wykładowcy informowali studentów o zasadach obowiązujących podczas egzaminu oraz przypominali zasady zaliczenia.

4.3.

Uczelnia przywiązuje dużą wagę do merytorycznego i starannego doboru kadry akademickiej. Jako podstawę powstania stosunku pracy Uczelnia preferuje umowę o pracę. Dla nauczycieli akademickich zatrudnienie w SAN w Łodzi stanowi pierwsze bądź drugie miejsce pracy. Na ocenianym kierunku „finanse i rachunkowość” każdy z 11 nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe jest zatrudniony w Wydziale Zamiejscowym SAN w Warszawie jako podstawowym miejscu pracy. Jest to wskaźnik bardzo korzystny dla Uczelni i rzadko spotykany w uczelniach niepublicznych.

Zbudowanie stabilnego zespołu kadrowego stanowi obecnie priorytetowe zadanie władz Uczelni. Powyższe cele polityki kadrowej są sukcesywnie wcielane w życie. Świadczy o tym między innymi wyżej wspomniany fakt, iż wszyscy nauczyciele zgłoszeni do minimum kadrowego na kierunku „finanse i rachunkowość” zatrudnieni są w Społecznej Akademii Nauk, Wydział Zamiejscowy w Warszawie, jako w podstawowym miejscu pracy.

Polityka kadrowa prowadzona przez Społeczną Akademię Nauk jest zorientowana na rozwój kompetencji kadry naukowo-dydaktycznej. Regularnie prowadzona ocena pracowników bazuje na analizie efektywności tworzenia dorobku naukowego oraz ma na celu motywowanie w kierunku podejmowania zadań badawczych i rozwojowych. Uczelnia prowadzi politykę kadrową sprzyjającą rozwojowi kierunku „finanse i rachunkowość”. Kadra jest rzadko wymieniana i uzupełniana.

Kwestie związane z polityką kadrową są kompleksowo regulowane poprzez procedury P-02, P-04, P-05, P-08, P-09, P-15 obowiązujące w ramach Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Procedura P-05 („Ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych”) określa tryb postępowania przy:

- ocenianiu osiągnięć zawodowych nauczycieli akademickich,
- nagradzaniu nauczycieli akademickich,
- ocenianiu rozwoju jednostek naukowo-dydaktycznych.

Celem procedury jest zapewnienie stałego rozwoju zawodowego pracowników akademickich oraz obiektywnego oceniania ich osiągnięć zawodowych i nagradzania.

Procedura P-15 („Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich”) ma na celu zapewnienie właściwego postępowania konkursowego na stanowiska nauczycieli akademickich, zgodnego z ustawą z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o Szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) oraz ze Statutem Społecznej Akademii Nauk. Przedmiotem niniejszej procedury są zasady i tryb postępowania przy zatrudnieniu nauczycieli akademickich. W założeniach przewiduje ona promowanie najlepszych nauczycieli akademickich, co umożliwi optymalną obsadę zajęć dydaktycznych i zrealizowanie planowanych efektów nauczania.

Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono do wglądu sporządzone przez Dział Jakości Kształcenia „Raporty ewaluacyjne – ocena zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców”. Przykładowo w 200 stronicowym raporcie z 2.07.2014 r. zawarto informacje na temat oceny zajęć prowadzonych przez 65 nauczycieli akademickich Wydziału Zamiejscowego w Warszawie, w tym 6 prowadzących zajęcia na kierunku „logistyka” i 6 na kierunku „finanse i rachunkowość”. Liczba studentów tych kierunków oceniających poszczególnych wykładowców wynosiła od 23 do 132, a średnie oceny uzyskane przez wykładowców mieściły się w przedziale 3,4-4,7.

Zespół Oceniający pozytywnie ocenia system wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej realizującej zajęcia na kierunku „finanse i rachunkowość”. Władze SAN i jej Wydziału Zamiejscowego w Warszawie zapewniają nauczycielom akademickim bardzo dobre warunki do rozwoju naukowego. Fakt ten potwierdzony został również podczas ożywionej

dyskusji, jaka miała miejsce w trakcie spotkania członków Zespołu Oceniającego z kadrą akademicką Wydziału, prowadzącą zajęcia na kierunkach „logistyka” i „finanse i rachunkowość”.

Plany rozwoju naukowego pracowników Wydziału koncentrują się w szczególności wokół uzyskania kolejnych stopni i tytułów naukowych oraz realizacji planów i projektów badawczych. Zdecydowana większość pracowników ze stopniem naukowym doktora posiada sprecyzowane plany badawcze, których realizacja ma zmierzać do uzyskania tytułu doktora habilitowanego.

Procedura P-04 („Rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego”) ma na celu zapewnienie stałego rozwoju naukowego pracowników akademickich oraz określenie zasad przekazywania danych dotyczących dorobku naukowego kadry akademickiej i jego dokumentowania. Jej przedmiotem są zasady i sposoby postępowania przy:

- uzyskiwaniu stopni naukowych,
- opracowywaniu publikacji naukowych,
- uczestnictwie w konferencjach naukowych,
- prowadzeniu projektów badawczych,
- udziale kadry w szkoleniach wewnętrznych,
- dostarczaniu danych dotyczących dorobku naukowego i jego dokumentowaniu.

Warto w tym miejscu nadmienić, że Uczelnia finansuje wydanie monografii swoich pracowników.

Młoda kadra (magistrowie) ma możliwość robienia doktoratów, może również ubiegać się o wsparcie ze środków w postaci grantów lub projektów unijnych, z których finansowany jest m.in. udział w konferencjach naukowych. Niewątpliwie silną stroną kadry akademickiej jest jej w wielu przypadkach imponujący dorobek publikacyjny.

Wymiernym efektem wsparcia rozwoju naukowego jest w latach 2009-2013 6 sfinalizowanych przewodów doktorskich, 1 habilitacja i 1 uzyskany tytuł profesora. Każdy etatowy pracownik naukowy jest zobowiązany do przedstawienia projektu indywidualnego rozwoju naukowego, w którym prezentuje swoje zainteresowania naukowe, plany uczestniczenia w badaniach naukowych, temat i harmonogram realizacji pracy doktorskiej lub habilitacyjnej. W Raporcie Samooceny bardzo szczegółowo opisano dotychczasowy i planowany rozwój naukowy każdego z wykładowców, który jest zaliczany w skład minimum kadrowego.

Społeczna Akademia Nauk zapewnia swoim wykładowcom możliwość uczestnictwa zarówno w konferencjach naukowych, jak i wydarzeniach naukowych o innym charakterze, a także możliwość publikacji wyników badań. Wydawnictwo SAN oferuje imponujące możliwości publikacyjne w podręcznikach akademickich, serii „Studia i Monografie”, „Dyskursy o kulturze” oraz w 5 czasopismach punktowanych: „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, „Journal of Intercultural Management”, „Pedagogika Rodziny. Family Pedagogy”, „Journal of Applied Computer Science Methods” i „Journal of Artificial Intelligence and Soft Computing Research”. Dotychczasowy dorobek wydawniczy SAN obejmuje między innymi 32 pozycje w serii „Podręczniki i Skrypty”, 56 pozycje monograficznych w serii „Studia i Monografie” i kilkadziesiąt zeszytów periodyku „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”.

W czasie wizytacji odbyło się spotkanie z kadrą naukowo – dydaktyczną prowadzącą zajęcia na ocenianych kierunkach. W spotkaniu z kadrą uczestniczyło 26 wykładowców. Rozmowa koncentrowała się wokół oferty edukacyjnej Wydziału i perspektyw rozwoju kierunku. Wykładowcy stwierdzili, że strategia rozwoju SAN jest jednoznacznie określona. Uczelnia ma być uniwersytetem lokującym się na podium polskich szkół niepublicznych.

Na spotkaniu wskazano, że oryginalną dziedziną badawczą cieszącą się sporym zainteresowaniem są finanse normatywne i behawioralne. Gdyby były kierunki zamawiane i umowy zatrudnienia dla absolwentów to dużym zainteresowaniem cieszyłoby się studia dualne, jak ma to miejsce w Niemczech. Kredyt edukacyjny jest coraz większy w porównaniu do kredytu

konsumpcyjnego. Wzorce te płyną z USA i w przyszłości będą wpływały na popyt na rynku usług edukacyjnych.

W opinii pracowników naukowo – dydaktycznych, kierunek „finanse i rachunkowość” posiada 2 wyróżniki: finanse gospodarstw domowych oraz pośrednictwo finansowe. Ponadto Wydział prowadzi kursy pogłębiające wiedzę i umiejętności praktyczne np. dużym zainteresowaniem cieszy się kurs „Kadry i płace”. Studenci są zainteresowani uzyskaniem certyfikatów potwierdzających praktyczne kompetencje.

Wyrażono również opinię, że władze Wydziału dostrzegają konieczność indywidualizacji programów nauczania. Nowoczesny uniwersytet to przede wszystkim swoboda konkurencji na poziomie modułów przedmiotów, a nie wyłącznie kierunków studiów.

W trakcie spotkania zaznaczono również uczestnictwo obecnych pracowników w pracach Komisji Programowej ocenianego kierunku oraz podkreślono, że propozycje kierunkowych i specjalnościowych efektów kształcenia były głęboko dyskutowane. Zwrócono również uwagę na toczone dyskusje nad optymalizacją wykorzystania metod dydaktycznych – w kierunku metod konwersacyjnych.

Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba pełnoetatowych pracowników naukowo-dydaktycznych oraz zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych jest wystarczająca dla realizacji zakładanych efektów kształcenia dla studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku „finanse i rachunkowość”. Kwalifikacje naukowe i praktyczne tych pracowników tworzą łącznie zestaw różnorodny i uzupełniający się tak, by w pełni odpowiadał potrzebom wynikającym z opisu efektów kształcenia.

4.2) Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „finanse i rachunkowość” o profilu ogólnoakademickim jest spełnione. Skład minimum kadrowego na ocenianym kierunku jest stabilny. Wszyscy pracownicy je tworzący (11 wykładowców) zatrudnieni są w Wydziale Zamiejscowym SAN w Warszawie jako podstawowym miejscu pracy. Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów jest spełniony. Przedmioty są prowadzone przez osoby o dorobku naukowym lub doświadczeniu zawodowym właściwym z punktu widzenia szczegółowych efektów kształcenia.

4.3) Uczelnia prowadzi politykę kadrową sprzyjającą rozwojowi kierunku „finanse i rachunkowość”. Kadra jest relatywnie rzadko wymieniana i uzupełniana. Ocena kwalifikacji i jakości zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich opiera się na szczegółowych zasadach wprowadzonych przez Społeczną Akademię Nauk w Łodzi i obejmuje szereg procedur tworzących podstawy wewnętrznego systemu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe i posiadają motywacyjny charakter.

5. Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Wydział Zamiejscowy w Warszawie Społecznej Akademii Nauk zlokalizowany jest przy ul. Łuckiej 11 i zajmuje powierzchnię ok. 6.480 m². Uczelnia jest właścicielem budynku, w którym znajdują się m.in.: 3 przestronne, nowoczesne aule wykładowe – każda na ponad 200 osób, 6 sal

wykładowych – każda na około 100 studentów, 7 laboratoriów komputerowych – każde po 20 stanowisk, studio filmowe, studio telewizyjne, studio radiowe, 12 specjalistycznych sal dydaktycznych (w tym multimedialne pracownie językowe), 30 sal dydaktycznych (każda od 20 do 40 osób), 4 sale seminaryjne – każda dla 20 studentów, wyspecjalizowane laboratoria plastyczne, biblioteka wraz ze skomputeryzowaną czytelnią, magazyn biblioteki i podręczne archiwum, pokoje instytutów i katedr, dziekanaty, pomieszczenia administracyjne, pomieszczenia samorządu studenckiego, pokoje do rozwijania zainteresowań artystycznych, siłownia wraz z zapleczem, dwa bufety.

Na potrzeby nauczania studentów kierunku „finanse i rachunkowość” został zakupiony dostęp do Systemu Informacji Prawnej LEX Omega zapewniający wgląd do aktualnego i historycznego stanu prawnego w zakresie prawa krajowego i europejskiego, w tym pełnych zbiorów dzienników urzędowych, także tzw. dzienników resortowych, oraz orzecznictwa. System Informacji Prawnej LEX Omega daje także dostęp do bogatej literatury z zakresu nauk prawnych. Baza Systemu Informacji Prawnej LEX zawiera także dostęp do czasopism naukowych wydawanych przez Wolters Kluwer, a także zawiera bazę Bibliografia PAN.

Uczelnia współpracuje z Grupą Sage, jednym z trzech najbardziej cenionych na świecie dostawców rozwiązań informatycznych wspomagających zarządzanie dla średnich i małych firm. W ramach tej współpracy udostępnia się studentom materiały dydaktyczne firmy Sage oraz pracownie komputerową z pełnym Pakietem Systemu Symfonia wspomagającym zarządzanie małych i średnich firm. W jego skład wchodzi programy: Finanse i Księgowość, Analizy Finansowe, Środki Trwałe, Kadry i Płace, Handel, Faktura, Mała Księgowość, e-Deklaracje. Zajęcia prowadzone w oparciu o powyższe oprogramowanie pozwalają na zapoznanie słuchaczy z systemem wspierania zarządzania strategicznymi obszarami i procesami w przedsiębiorstwie, przyczyniania się do wzrostu efektywności oraz minimalizacji kosztów jego funkcjonowania.

Wydział Zamiejscowy SAN w Warszawie dysponuje także oprogramowaniem firmy Comarch S.A. dla małych i średnich jednostek gospodarczych (60 stanowisk). Program Comarch ERP Optima to zintegrowany system modułów do prowadzenia małych jednostek. Zawiera moduły: księgowość, kadry i płace, fakturowanie, magazyny itp. Na kierunku „finanse i rachunkowość” oprogramowanie to jest wykorzystywane m.in. do ćwiczeń z zakresu ewidencji operacji gospodarczych, sporządzania sprawozdań i rozliczeń podatkowych itp. Dodatkowo, studenci mogą uzyskać certyfikat Comarch z umiejętności obsługi programu zdając egzamin w systemie e-learningu na platformie Comarch.

Uczelnia inwestuje w zakupy sprzętu i oprogramowania umożliwiającego realizację procesu dydaktycznego. Doboru producentów oprogramowania dokonuje się z uwzględnieniem popularności programu na rynku, stabilności pracy, elastyczności w konfiguracji oraz jego ceny. Uczelnia zakupiła oprogramowanie z usługą „upgrade”, umożliwiającą kształcenie na najnowszych dostępnych wersjach. Każde z laboratoriów standardowo wyposażone jest w system operacyjny Windows XP lub Windows 7 i 8, pakiet MS Office oraz posiada wysokiej klasy infrastrukturę sieciową z dostępem do szerokopasmowego Internetu, jak i do wykorzystywanych do celów laboratoryjnych wyspecjalizowanych serwerów dydaktycznych. Na stanowiskach komputerowych znajdujących się w posiadanych przez Wydział Zamiejscowy w Warszawie laboratoriach zainstalowane jest następujące oprogramowanie: Photoshop, DEV-C++, Matlab, Autocad, NetBeans lub Eclipse, Multimedia Logic, MS SQL Server, Windows Serwer 2008 R2, WirtualBox, Microsoft Visio. Każdy ze studentów ma dostęp do legalnego oprogramowania firmy Microsoft dzięki współpracy Uczelni w ramach MSDN Academic Alliance oraz ma możliwość ukończenia na preferencyjnych warunkach finansowych specjalistycznych kursów z zakresu certyfikatów Microsoft. Ponadto jedna pracownia komputerowa jest udostępniona dla wszystkich studentów w ramach tzw. ogólnodostępnego czasu.

Studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni mają pełny dostęp do Internetu poprzez strukturę sieci LAN i sieć intranetową. Tak zaprojektowana umożliwia w dowolnym miejscu

Uczelni przyłączenie się studentów i pracowników do odpowiedniego segmentu systemu informatycznego, udostępniając tym samym wszystkie istniejące zasoby sieciowe społeczności akademickiej. Wydział dysponuje własną lokalną siecią komputerową złożoną z 140 jednostek w części dydaktyczno-badawczej oraz 24 jednostek w części biurowej. Każda z nich to komputer multimedialny wyposażony w minimum 8 GB pamięci operacyjnej, procesor Intel Pentium CoreDuo oraz monitorem LCD min. 19". Na całość oprogramowania Uczelnia posiada niezbędne licencje. Cała sieć komputerowa dołączona jest za pomocą dwóch niezależnych światłowodowych łączy do Internetu.

System zarządzania procesem kształcenia i administrowania uczelnią oparty jest o oprogramowanie Uczelnia.XP. Jest to kompleksowe, zintegrowane rozwiązanie wspierające pracę administracji uczelni, obsługę i prowadzenie różnych form kształcenia oraz wymianę informacji pomiędzy nauczycielami akademickimi i osobami obsługującymi dydaktykę a studentami. Dostęp przez strony WWW dla studentów i nauczycieli akademickich - Wirtualna Uczelnia.XP pozwala studentom oraz pracownikom uczelni na dostęp do informacji gromadzonych w module Dziekanat.XP poprzez przeglądarkę WWW. Wirtualna Uczelnia jest integralnym elementem systemu Uczelnia.XP i korzysta z tej samej bazy danych, dzięki czemu wymiana danych pomiędzy użytkownikami (student, nauczyciel akademicki, administracja uczelni) jest spójna, a dostęp do danych jest natychmiastowy.

System wspomagania nauczania obejmuje platformy e-learningowe: materialydydaktyczne.spoleczna.pl oraz lingua.spoleczna.pl/moodle. Do pierwszej z nich mają dostęp wszyscy studenci Uczelni. Na platformie dostępne są materiały dydaktyczne w postaci skryptów do różnych przedmiotów w wersjach umożliwiających ich pobranie w uniwersalnym formacie obiegu dokumentów PDF, ich czytanie oraz drukowanie. Skrypty opracowywane są przez kadrę dydaktyczną Uczelni, trafiają do działu informatyki, gdzie są poddawane obróbce edytorskiej oraz w celu uatrakcyjnienia ich wyglądu i funkcjonalności, przerabiane do aplikacji flashowej. Taka aplikacja posiada wbudowane testy samosprawdzające, dzięki którym student może sprawdzić swoją wiedzę oraz przygotowanie do zaliczenia. Na platformie umieszczane są również ogłoszenia dotyczące funkcjonowania Uczelni. Nauka na platformie odbywa się bez udziału prowadzących. Z kolei platforma lingua.spoleczna.pl/moodle wspomaga nauczanie języków obcych. Za jej pośrednictwem udostępniane są skrypty do nauki języka, opisy gramatyki, ćwiczenia do rozwiązania, nagrania lektorów z dialogami, filmiki z przeprowadzonych dialogów.

Infrastruktura dydaktyczna należy niewątpliwie do szczególnie silnych stron Wydziału, pozwala na sprawną realizację procesu dydaktycznego oraz licznych projektów naukowych i badawczych. Cechuje ją nowoczesność, funkcjonalność, jak również oryginalna architektura. Na szczególne podkreślenie zasługuje wyposażenie wszystkich sal w nowoczesny sprzęt audiowizualny i rozwiązania z zakresu systemów informatycznych. Istniejący na Wydziale system IT, pozwala na dostęp z każdego miejsca uczelni do globalnej sieci Internet, pozwalając na pełne wykorzystanie posiadanego sprzętu. Dzięki takim rozwiązaniom zwiększono różnorodność form nauczania, podniesiono ich jakość i atrakcyjność. W to aby sale dydaktyczne wyposażone zostały w możliwie najnowocześniejsze urządzenia multimedialne dołożono wielu starań już w fazie modernizacji budynku SAN w Warszawie. Wizytówką Wydziału są bardzo nowoczesne aule wykładowe. Całością każdej z nich steruje zintegrowany system, zarządzający pracą wszystkich urządzeń, w tym: wideoprojektora, magnetowidu, odtwarzacza DVD, odbiorników telewizji satelitarnej, multimedialnego komputera, tablicy elektronicznej z interfejsem do komputera, tablicy magnetycznej dwustronnej, elektrycznie rozwijanego ekranu, obsługą oświetlenia i zaciemnienia sali. Wszystkie aule są odpowiednio nagłośnione, co zapewnia najwyższą jakość dźwięku i jednakową słyszalność wykładowcy w dowolnym miejscu sali. W każdym pomieszczeniu dydaktycznym istnieje możliwość użycia urządzeń do prezentacji różnorodnych materiałów dydaktycznych - na wyposażeniu Wydziału jest ogólnie dostępny nowoczesny sprzęt audiowizualny (m.in. laptopy, projektory multimedialne, rzutniki do folii).

Istotnym elementem infrastruktury dydaktycznej każdej uczelni jest biblioteka. Księgozbiór Biblioteki SAN liczy około 20 tysięcy woluminów, prenumeruje się 72 fachowe czasopisma. Corocznie wydaje się na wzbogacenie zasobów bibliotecznych przeznaczana jest kwota około 350 tys. zł. Własne zbiory biblioteczne przeznaczone do kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość” obejmują m.in. następujące działy tematyczne:

- finanse – 1.068 tytułów (5.150 woluminów),
 - rachunkowość – 1.152 tytuły (3.907 woluminów),
 - bankowość – 1.258 tytułów (4.930 woluminów)
 - ubezpieczenia – 399 tytułów (2.560 woluminów)
 - ekonomia – 568 tytułów (2.951 woluminów),
 - zarządzanie – 5.611 tytułów (26.330 woluminów),
- Ponadto studenci mogą korzystać ze zbiorów takich działów jak:
- polityka gospodarcza – 1.093 tytuły (3.760 woluminów),
 - prawo – 2.728 tytułów (11.341 woluminów).

Uczelnia realizuje prenumeratę licznych wydawnictw ciągłych. Do najważniejszych należy zaliczyć: Controlling i Rachunkowość Zarządcza, Ekonomista, Rachunkowość, Finanse Komunalne, Przegląd Podatkowy, Nowe Życie Gospodarcze, Bank i Kredyt, Buchalter, Organizacja i Kierowanie, Problemy jakości, Problemy Zarządzania, Przegląd Organizacji, Współczesne Zarządzanie, Zarządzanie jakością, itd. Ponadto biblioteka prowadzi prenumeratę dzienników, np. Rzeczpospolita, Gazeta Prawna.

Studenci mają także możliwość wypożyczeń międzybibliotecznych z innych bibliotek 23 szkół wyższych. Biblioteka SAN zapewnia stały dostęp on-line do swoich zbiorów wszystkim swoim studentom. Umożliwia korzystanie z elektronicznych baz danych wybranych tytułów czasopism (na Platformie EBSCO i Wirtualnej Biblioteki Nauki) na terenie biblioteki i poza nią. Uczelnia przystąpiła do projektu eIFL Direct (Electronic Information for Libraries Direct), ibuk (Wirtualna Biblioteka PWN), WBN - Wirtualna Biblioteka Nauki. Każdy ze studentów SAN może korzystać z wyżej wymienionych bibliotek w domu bez potrzeby logowania.

Na podkreślenie zasługuje także monitoring opinii studentów na temat technodydaktycznych warunków procesu kształcenia. Przyjęta procedura P-07 określa tryb postępowania związanego z przeprowadzaniem ewaluacji bazy dydaktycznej i obsługi administracyjnej. Zespołowi Oceniającemu PKA zaprezentowano wyniki badań zamieszczone w raporcie ewaluacyjnym z czerwca 2013 roku. Został on opracowany przez Dział Jakości Kształcenia na podstawie opinii blisko 2 tysięcy studentów SAN.

W badaniu uwzględniono m.in. następujące aspekty funkcjonowania Uczelni:

- baza lokalowa i wyposażenie szkoły,
- biblioteka (zasoby biblioteczne, jakość obsługi, dostępność literatury obowiązkowej, itd.),
- jakość obsługi studentów,
- dostępność wykładowców i Władz Wydziału,
- przepływ informacji w Uczelni,
- możliwości rozwoju osobistego, jakie daje Uczelnia,
- możliwość spędzania czasu wolnego na terenie Uczelni i in.

W ankiecie zawarto 22 pytania zamknięte oraz 2 pytania otwarte, w których poproszono studentów o wypowiedzenie się na temat wad i zalet studiowania w Społecznej Akademii Nauk. W metryczce ankiety zawarto także podstawowe informacje na temat respondentów – kierunek i rok studiów, płeć oraz wiek. Badania tego typu odbywają się w wizytowanej Uczelni począwszy od roku akademickiego 2009/2010.

Na podstawie raportu z badania przeprowadzonego w roku akademickim 2012/2013 należy pozytywnie ocenić jego reprezentatywność – frekwencja wyniosła aż 47%. Studenci tego kierunku zasoby biblioteczne ocenili wówczas na 3,6 w pięciostopniowej skali, jednak jak powiedzieli

podczas spotkania są one na bieżąco uzupełniane i ich zadowolenie z tego aspektu wzrosło. Wysoko oceniono dostęp do Internetu na uczelni – na 4,2, nisko warunki sanitarne – 3,2, przeciętnie w skali Wydziału wyposażenie sal dydaktycznych i ich dostosowanie do liczby studentów – odpowiednio 3,7 i 3,8. W tych aspektach wiele się zmieniło od czasu badania, doposażono i zmodernizowano infrastrukturę i studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA prezentowali wyższy stopień zadowolenia z niej.

Baza dydaktyczna umożliwia pełną realizację procesu kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Studenci pozytywnie oceniają zarówno sale wykładowe, jak i pracownie komputerowe oraz używane oprogramowanie specjalistyczne (Optima, Symfonia). Księgozbiór oraz bazy elektroniczne, np., IBUK, spełniają oczekiwania studentów. Pozytywnie oceniają oni również zasady udostępniania zbiorów i godziny otwarcia biblioteki. W całym budynku studenci mają dostęp do sieci Internet oraz stacjonarne komputery. Poza zajęciami mogą również korzystać z dostępnej infrastruktury, w tym z wolnych pracowni, z wyjątkiem specjalistycznych. Do ich dyspozycji jest również siłownia z szatniami i infrastrukturą sanitarną.

Praktyki zawodowe na kierunku „finanse i rachunkowość” odbywają się na zasadach określonych w Regulaminie studenckich praktyk zawodowych - przyjętym przez Radę Wydziału SAN w Warszawie. Dodatkowo określone zostały szczegółowe zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych na studiach I stopnia. Kwestie związane z praktykami reguluje także obowiązująca w ramach Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia procedura P-11 („Realizacja praktyk studenckich”). Za praktyki zgodne z kierunkiem studiów na kierunku „finanse i rachunkowość” uznaje się praktyki:

- w przedsiębiorstwach na stanowiskach: kasjer – księgowy, młodszy księgowy, samodzielny księgowy, główny księgowy, specjalista ds. rozliczeń finansowych, planista, kontroler wewnętrzny, pracownik działu controllingu, specjalista ds. kadr i płac itp.,
- w bankach i instytucjach finansowych,
- w biurach rachunkowych i kancelariach doradztwa podatkowego,
- w instytucjach sektora finansów publicznych w zakresie związanym z kierunkiem studiów,
- w organizacjach pozarządowych, stowarzyszeniach i fundacjach, placówkach kultury, w zakresie związanym z kierunkiem studiów,
- w przedsiębiorstwach i innych instytucjach, w których istnieje konieczność ewidencji i rozliczania działalności oraz zarządzania finansami i ich kontroli.

Miejsca realizacji praktyk są zatwierdzane przez władze Wydziału pod kątem możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia.

Wydział przedstawił listę prawie 70 instytucji, z którymi współpracuje w zakresie realizacji programu kształcenia oraz organizacji praktyk zawodowych dla studentów kierunku „finanse i rachunkowość”. Zdecydowana większość przedsiębiorstw, w których studenci odbywają praktyki to firmy związane z branżą, przede wszystkim biura rachunkowe oraz banki. Ponadto listę instytucji uzupełniają przedsiębiorstwa różnej wielkości oraz instytucje samorządowe.

Dobór miejsc odbywania praktyk zawodowych ocenia się pozytywnie, bowiem pozwala on na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Miejsca odbywania praktyk są sprawdzane przez opiekuna praktyk w sposób. W opinii studentów są one dobierane właściwie.

Budynek dydaktyczny Wydziału Zamiejscowego w Warszawie Społecznej Akademii Nauk jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jest wyposażony w podjazdy, windy wewnętrzne i toalety o gabarytach przystosowanych dla wózków inwalidzkich. W bibliotece oraz w pracowniach komputerowych znajdują się stanowiska komputerowe przeznaczone dla osób niedowidzących i niedosłyszących. Komputery wyposażone są w 24” monitory, program ZoomText MagReader - jest to program powiększająco-mówiący oraz klawiaturę Zoomtext - z dużymi kontrastowymi klawiszami.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólne: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Warunki materialne zapewnione przez Uczelnię sprzyjają realizacji zakładanych efektów kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość”. Władze Wydziału Zamiejscowego w Warszawie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi zapewniają studentom bardzo dobre warunki w zakresie infrastruktury naukowo-dydaktycznej. Zespół Oceniający PKA zaleca poprawę warunków lokalowych biblioteki i czytelní – w miarę możliwości finansowych. Budynki są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wydział stwarza studentom wizytowanego kierunku pełne możliwości realizacji efektów kształcenia odpowiednio dobierając podmioty gospodarcze i instytucje, w których odbywają praktyki zawodowe.

6. Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Wydział Zamiejscowy w Warszawie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi nie prowadzi na wizytowanym kierunku „finanse i rachunkowość” studiów II stopnia, a zatem nie ma obowiązku realizacji badań naukowych. Należy jednak podkreślić, że wykładowcy prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku biorą udział w różnego rodzaju projektach badawczych (jako koordynatorzy lub członkowie zespołów badawczych):

- projekt rozwojowy konsorcjum naukowo-przemysłowego SECURUS pt.: „*Model optymalizacji organizacji zarządzania Policji w obszarze kosztów, transportu i gospodarowania nieruchomościami*” realizowany w ramach umowy Nr 0040/R/ T00/2010/11, w ramach zadania 1.3 („Badanie efektywności zarządzania majątkiem Policji”);
- projekty: *Stolica Staży – Tekla Plus* oraz *Stolica Staży - Tekla VI* zrealizowane w ramach Poddziałania 8.2.1 „*Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw - projekty konkursowe*” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
- projekt *Determinanty efektywnego współdziałania Urzędu Skarbowego z przedsiębiorstwami*; grant badawczy Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów, Ministerstwo Finansów;
- projekt *Potencjał podatkowy Urzędu Skarbowego – możliwe sposoby określenia optymalnej wielkości Urzędu Skarbowego na tle obsługiwanej populacji podatkowej*, grant badawczy Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów, Ministerstwo Finansów;
- projekt *Ekonomia i finanse - innowacyjny moduł programowy dla przedmiotu Podstawy przedsiębiorczości*, projekt innowacyjny testujący realizowany w ramach priorytetu III. Wysoka jakość systemu oświaty, działania: 3.3. Poprawa jakości kształcenia, Poddziałania: 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia;
- projekt *Analiza i ocena wpływu funkcjonowania systemu podatkowego na sektor MSP w Polsce*, grant badawczy Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów;
- projekt badawczy *Szkoła praktycznej ekonomii – Młodzieżowe Miniprzedsiębiorstwo*, realizowany przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości oraz Społeczną Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Zarządzania, finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Ministerstwo Edukacji;
- projekt Unii Europejskiej *Harmonia* (Accounting Harmonization and Standardisation in Europe: Enforcement, Comparability and Capital Market Effects, program szczegółowy, akcja w ramach 5 PR: Nr kontraktu: P-000001287-33000000 55-1-811-47007);
- projekt Komitetu Badań Naukowych *Analiza porównawcza Międzynarodowych Standardów Rachunkowości z Polskimi regulacjami i ich wpływ na wyniki finansowe spółek*;

- projekt badawczy własny Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. *Pomiar i raportowanie kapitału intelektualnego oraz innych wartości niematerialnych w rachunkowości: wyzwania i ograniczenia*;
- projekt badawczy Narodowego Centrum Nauki pt. *Zintegrowane raportowanie – nowy model komunikowania dokonań, zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności wyzwaniem dla polskich przedsiębiorstw*;

Ponadto w ramach badań własnych prowadzone były lub są w obszarze finansów i rachunkowości projekty poświęcone zagadnieniom m.in.: *partnerstwa prywatno – prywatnego, funkcjonowanie przedsiębiorstw i rynków finansowych w warunkach niestabilnego otoczenia, ubezpieczeń społecznych i kapitałowych, podejmowania decyzji inwestycyjnych na rynku giełdowym, analizy finansowej w ocenie pomiaru efektywności gospodarowania przedsiębiorstw produkcyjnych w niestabilnych warunkach rynkowych, itp.*

Wyrazem aktywności kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku jest także organizacja cyklicznych konferencji naukowych, jak również współorganizacja wielu konferencji poświęconych problematyce zarządzania finansami i przedsiębiorczości.

Wyrazem aktywności w Społecznej Akademii Nauk w zakresie badań naukowych, konferencji i pracy dydaktycznej jest znaczący dorobek publikacyjny kadry akademickiej. W ramach działalności Wydawnictwa SAN powstały liczne podręczniki akademickie, monografie „*Studia i Monografie*”, „*Dyskursy o kulturze*” oraz 5 czasopism punktowanych: „*Przedsiębiorczość i Zarządzanie*”, „*Journal of Intercultural Management*”, „*Pedagogika Rodziny. Family Pedagogy*”, „*Journal of Applied Computer Science Methods*” i „*Journal of Artificial Intelligence and Soft Computing Research*”. Zagadnieniom rachunkowości i finansów poświęcono szereg periodyków „*Przedsiębiorczość i Zarządzanie*”.

Społeczna Akademia Nauk podejmuje skutecznie współpracę międzynarodową, wymianę studentów i pracowników oraz realizację międzynarodowych projektów naukowo-badawczych. Wśród zagranicznych Uczelni współpracujących z SAN można wymienić: Uniwersytet Państwowy „Politechnika Lwowska” (Ukraina), Jyväskylä University of Applied Sciences (Finlandia), Plantijn Hogeschool (Belgia), Varna University of Economics (Bułgaria), Universidad de Alcalá (Hiszpania), Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias (Portugalia), Universitatea Constantin Brancoveanu din Pitesti (Rumunia), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (Słowacja), Univerza v Mariboru (Słowenia), itd. Clark University (USA), Universidad de Occidente (Meksyk), Trisakti University (Indonezja), Clark University (USA), Israel Academic College (Izrael), Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Ivana Franki (Ukraina), Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki (Ukraina), Universitat Wien (Austria), Johannes Kepler Universität Linz (Austria), Northwestern University (USA).

Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku „finanse i rachunkowość” mają pozytywny wpływ na jakość procesu kształcenia. Wyraża się on poprzez: praktyczny wymiar badań, sprzyjający uprządkowaniu kierunku; współpracę w działalności naukowo-badawczej z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co umożliwia udział podmiotów tego otoczenia w kształtowaniu programu studiów, efektów kształcenia i rozwiązań w zakresie form kształcenia; przenoszenie dobrych praktyk wynikających z krajowej i międzynarodowej współpracy na gruncie naukowo-badawczym na proces dydaktyczny; angażowanie w działalność naukowo-badawczą najaktywniejszych studentów.

Na podkreślenie zasługuje również włączanie studentów wizytowanego kierunku w badania naukowe i będące ich efektem publikacje konferencyjne. Mają oni możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych poprzez działalność w następujących kołach naukowych:

- Koło Naukowe Rachunkowości „Teówka” skupiająca grono studentów o zainteresowaniach problematyką rachunkowości i finansów,
- Koło Naukowe Akademia Inwestowania, skupiająca grono studentów o zainteresowaniach problematyką rynków finansowych i kapitałowych.

Przykładowe aktywności członków tych kół naukowych obejmują współorganizację seminarium naukowego „*Zarządzanie finansami i rachunkowość*”. Studenci prezentują swoje referaty oraz postery, a najciekawsze teksty są opublikowane w monografii studenckiej oraz na stronie internetowej Koła.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA stwierdzili, że są zachęceni przez nauczycieli akademickich do włączania się w badania naukowe.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: nie dotyczy

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Zgodnie z Misją i Strategią Uczelni, Społeczna Akademia Nauk aktywnie realizuje badania naukowe. Wyrazem aktywności w zakresie badań naukowych, konferencji i pracy dydaktycznej jest znaczący dorobek publikacyjny kadry akademickiej. Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku „finanse i rachunkowość” mają pozytywny wpływ na jakość procesu kształcenia. Wyraża się on m.in. poprzez: praktyczny wymiar badań, sprzyjający uatrakcyjnieniu kierunku. Wyniki badań naukowych są wykorzystywane do bieżącego wzbogacania treści kształcenia poszczególnych przedmiotów adekwatnie do efektów kształcenia określonych dla konkretnego przedmiotu. Studenci są zachęceni do udziału w badaniach naukowych i mają ku temu warunki, jednak studencki ruch naukowy jest w fazie początkowej.

7. Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1.

O przyjęcie na studia I stopnia mogą ubiegać się kandydaci, którzy posiadają świadectwo dojrzałości i złożą odpowiedni wniosek rekrutacyjny wraz z ankietą osobową. Zgodnie ze statutem Uczelni postępowanie rekrutacyjne na studia odbywa się na podstawie uchwały Senatu. Rekrutacja na kierunek „finanse i rachunkowość” prowadzona jest na zasadach przewidzianych w Uchwale Senatu nr 1 z dnia 18 marca 2014 w sprawie zasad rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne oraz studia podyplomowe w roku akademickim 2014/2015.

Nabór odbywa się na podstawie dokumentów złożonych przez kandydata, bez postępowania kwalifikacyjnego. Kandydat na studia I stopnia na kierunku „finanse i rachunkowość” musi posiadać poświadczenie pozytywnie zdanego egzaminu maturalnego będące świadectwem odpowiednich efektów kształcenia na ponadgimnazjalnym etapie kształcenia oraz złożyć wymagane dokumenty. Oferta kształcenia jest kierowana do wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych spełniających te wymagania. Zasady rekrutacji nie zawierają przy tym żadnych regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów.

7.2.

Nakład i czas pracy studenta niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu przedmiotów i poszczególnych przedmiotów) jest w pełni jasny i przejrzysty. W sylabusach przedmiotów wyspecyfikowano czas pracy niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów. Czas i nakład pracy określony dla poszczególnych przedmiotów został również oceniony przez studentów jako prawidłowy.

System ocen studenta jest zorientowany na proces uczenia się i jest przejrzysty i obiektywny. Standaryzacja ocen występuje w ustaleniach organizacyjnych dotyczących prowadzenia

poszczególnych przedmiotów. Zaliczenie na ocenę dostateczną student otrzymuje po uzyskaniu minimalnego poziomu, który przyjmowany jest na ogół od 60%.

Studenci mają możliwość wglądu do prac egzaminacyjnych. Regulamin studiów przewiduje instytucję egzaminu komisyjnego w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń co do bezstronności, formy, trybu lub przebiegu egzaminu. Wymagania stawiane studentom są wystandaryzowane, gdyż składają się na niego zasady ogłaszane w sylabusach, jednolite dla wszystkich zasady dyplomowania zatwierdzone przez Radę Wydziału i skala ocen określona w Regulaminie studiów.

7.3.

Społeczna Akademia Nauk zapewnia studentom duże możliwości mobilności kształcenia. SAN współpracuje z kilkunastoma uczelniami europejskimi. Od 2010 roku 8 studentów ocenianego kierunku wyjechało w ramach programu Erasmus. Od 2010 roku zanotowano 21 wizyt wykładowców z USA, prowadzących zajęcia na kierunku „finanse i rachunkowość”. W ostatnich kilku latach uruchomiono 18 kursów w języku angielskim (wykładów i ćwiczeń), których celem jest między innymi doskonalenie zdolności językowych studentów.

Wszyscy studenci SAN mają możliwość korzystania z bezpłatnych, 40-godzinnych kursów organizowanych przez Clark University i Społeczną Akademię Nauk w Łodzi prowadzonych w języku angielskim. Jest to dla nich bardzo dobry sposób na diagnozę umiejętności komunikacyjnych w międzynarodowym otoczeniu oraz poznanie amerykańskich metod nauczania z zakresu zarządzania, finansów i logistyki. Wykłady prowadzone są w poszczególnych latach przez profesorów wizytujących z Clark University lub przez pracowników naukowych SAN. Poszczególne moduły realizowane są opcjonalnie i zaliczane jako wykłady do wyboru.

Uczelnia bierze udział w programie Erasmus od 2000 roku jako Socrates Erasmus, w latach 2007-2013 LLP-Erasmus, a od 2014 roku jako Erasmus+. Ponadto SAN posiada aktualną kartę Erasmus+ na lata 2014-2020. W ramach programu Erasmus+, studenci wszystkich kierunków studiów mają możliwość wyjazdu na 1 lub 2 semestry do wybranej uczelni zagranicznej, z którą SAN ma podpisaną umowę w ramach programu Erasmus+. System ECTS wdrożony w Uczelni stwarza możliwości odbywania przez studentów kształcenia na poszczególnych semestrach w innych uczelniach, w tym zagranicznych w ramach programu Erasmus.

Studenci kierunku „finanse i rachunkowość” mają możliwość kontynuacji kształcenia na polsko-amerykańskich studiach II stopnia, uzyskując dyplom magistra Społecznej Akademii Nauk i dyplom Master of Science in Professional Communication. Program realizowany we współpracy z amerykańskim Clark University kładzie duży nacisk na praktyczne zajęcia i kształcenie kompetencji komunikacyjnych w międzynarodowym i międzykulturowym otoczeniu biznesowym.

Przytoczone powyżej informacje potwierdzają, że Uczelnia stwarza mechanizmy i procedury, które umożliwiają międzynarodową mobilność studentów.

Zainteresowanie studentów wymianą międzynarodową jest jednak bardzo małe – w ostatnich trzech latach były to 3 lub 2 osoby na rok. Jednostka zajmująca się współpracą międzynarodową w centrali Uczelni w Łodzi przyczyn tego zjawiska upatruje w tym, że studenci studiów niestacjonarnych mają pracę, która uniemożliwia im wyjazd, a ponadto studenci (bez względu na formę studiów) nie czują się odpowiednio przygotowani językowo do studiów za granicą. Tego drugiego wniosku nie potwierdzili studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA. Ofertę językową i poziom lektoratów ocenili oni pozytywnie. Udział w programie utrudnia im praca zawodowa. Część z nich – również ze studiów stacjonarnych – po prostu nie odczuwa potrzeby studiowania za granicą, nie dostrzega możliwości jakie płyną z takich doświadczeń i tu upatrywać można zadania dla Uczelni, by lepiej promowała tego rodzaju aktywność.

Na Uczelni nie funkcjonuje program wymiany krajowej MOST. Studenci nie wyrażali zainteresowania taką ofertą.

Umiejscowienie kształcenia i wspieranie mobilności studentów oraz kadry naukowo-badawczej jest jednym z priorytetów SAN. Uczelnia dokłada należytych starań, aby poinformować,

zachęcić oraz wesprzeć studentów oraz pracowników w rozwijaniu kontaktów i współpracy z uczelniami, instytucjami oraz firmami zagranicznymi. Działania te powinny być w przyszłości intensyfikowane, aby ich skuteczność mierzona liczbą wyjeżdżających studentów oraz pracowników naukowych, była większa aniżeli dotychczas.

Bardzo dobrą ilustrację współpracy międzynarodowej prowadzonej przez władze Wydziału Zamiejscowego w Warszawie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi stanowią wieloletnie partnerskie relacje z Clark University. W ich ramach:

- wykładowcy tej uczelni (prof. dr Daniel Nicholesem, dr Peter Gardner i inni) wygłaszali gościnne wykłady, których celem było przekazanie studentom aktualnej specjalistycznej wiedzy;
- umożliwiono studentom Społecznej Akademii Nauk uczestnictwo w zajęciach realizowanych w języku angielskim przez amerykańskich wykładowców w ramach wymiany kadry dydaktycznej z Clark University;
- zorganizowano spotkania dla studentów pt. „Dylematy Młodego Biznesmena”, podczas których Gerald Lewis przeprowadził wykład dotyczący współczesnych wyzwań komunikacyjnych dla młodych ludzi podejmujących zatrudnienie lub otwierających własną działalność gospodarczą;
- zorganizowano spotkania dla studentów „Seed Camp”, w czasie którego Robert Ristino poprowadził wykład „Kreowanie wizerunku i PR osobisty”, a Dennis Wadsworth: „Networking w prowadzeniu własnej działalności biznesowej”;
- zorganizowano konferencję „Wyzwania dla procesu zarządzania sektorem IT w Polsce. Budowa nowoczesnej kadry zarządczej w IT”, podczas której Dennis Wadsworth poprowadził wystąpienie pt. „Rola efektywnego zarządzania IT w firmie i budowanie relacji na płaszczyźnie technologia-biznes”;
- dokonano analizy programu nauczania na kierunku „finanse i rachunkowość” pod kątem przydatności biznesowej nauczanych przedmiotów oraz możliwości dodania do programu kształcenia komponentów z dziedziny zarządzania i komunikacji biznesowej, a także kształcenia kompetencji językowych.

Reasumując, działania władz Uczelni i Wydziału Zamiejscowego w Warszawie sprzyjają międzynarodowej mobilności studentów. Jednak skala zainteresowania studentów programami wymiany międzynarodowej jest relatywnie niewielka, co jest między innymi pochodną tego, że spośród 290 studentów ocenianego kierunku 270 to studenci niestacjonarni, którzy z powodów zawodowych lub rodzinnych nie są zainteresowani długookresowymi wyjazdami zagranicznymi.

Współpraca międzynarodowa w zakresie wymiany studentów jednak w niewielkim zakresie wpływa na możliwość osiągnięcia efektów kształcenia z uwagi na małą liczbę osób uczestniczących w programie. Postuluje się zatem aby informacje o programach mobilności krajowej i międzynarodowej były w przyszłości rozpowszechniane w bardziej intensywny sposób, aby zapewnić większą skuteczność rekrutacji uczestników.

7.4.

Na system opieki naukowej składa się opieka promotorów nad seminarzystami i dyplomantami oraz działalność opiekunów kół naukowych, którą studenci ocenili bardzo pozytywnie, gdyż opiekunowie zapewniają im zarówno wsparcie merytoryczne, jak i organizacyjne, inspirują ich aktywność naukową i organizacyjną. Pomocne jest dla studentów również to, że mogą korzystać z infrastruktury Uczelni.

Studenci kierunku „finanse i rachunkowość” mogą również liczyć na opiekę dydaktyczną. Formalny aspekt procesu kształcenia należy ocenić pozytywnie. Wszelkie informacje istotne dla studentów są im udostępniane. Nauczyciele akademicy odbywają dyżury w ustalonych i ogłoszonych terminach. Większość z nich komunikuje się ze studentami również za pomocą wiadomości mailowych. W badaniu „Ewaluacja warunków technodydaktycznych procesu kształcenia dokonywana przez studentów” studenci Finansów i rachunkowości ocenili ten element

na 3,6 w pięciostopniowej skali. Wynik ten plasował się wśród najniższych na Wydziale. Obecnie zadowolenie z tego aspektu wydaje się być wyższe – tak przynajmniej wynika z opinii przedstawionych podczas spotkania z ZO PKA, przy czym należy uwzględnić, że było na nim obecnych ok. dwudziestu pięciu – trzydziestu osób, a więc mniej niż wynosiła próba badanych w ankiecie. Administracyjna obsługa toku studiów została oceniona przez studentów pozytywnie, jednak z doprecyzowaniem, że jej jakość poprawiła się po ankiecie ewaluacyjnej – w badaniu przeprowadzonym w roku akademickim 2012/2013 ocenili ją na 3,7 w pięciostopniowej skali. W tym miejscu należy bardzo pozytywnie ocenić wspomniane wyżej badanie ankietowe. Obejmuje ono przede wszystkim siedem ważnych aspektów studiowania: bazę lokalową i wyposażenie szkoły, bibliotekę (zasoby, jakość obsługi – ocenioną notabene bardzo pozytywnie), dostępność literatury obowiązkowej itp.), jakość obsługi studentów, dostępność wykładowców i Władz Wydziału, przepływ informacji na Uczelni, możliwości rozwoju osobistego, jakie daje Szkoła, możliwość spędzania czasu wolnego na terenie Uczelni. Ogólne zadowolenie ze studiowania i wybranego kierunku studiów w tym badaniu zadeklarowała większość respondentów (z całego Wydziału), przy czym 12% wybrało odpowiedź *zdecydowanie tak*, a 67% *raczej tak*.

Informacją i radą dla studentów służą opiekunowie roku, którzy mają ustalony specjalny dyżur, a na pierwszym roku organizują spotkanie informacyjne. Studenci dysponują również informacją na temat praktyk i programów wymiany międzynarodowej. Tym zagadnieniom również poświęcone są spotkania ze studentami. Ponadto w budynku znajdują się tablice i gabloty informacyjne.

Sylabusy opracowane są wg ogólnouczelnianego wzorca. Sylabusy są bardzo rozbudowane i zawierają wiele przydatnych informacji, takich jak: treści, efekty i cele kształcenia, wykaz godzin kontaktowych w rozbiciu na formy zajęć, liczba zakładanych godzin pracy własnej w relacji do punktów ECTS, wymagania wstępne i forma zaliczenia. Sylabusy dostępne są na stronie internetowej Wydziału po zalogowaniu. Ponadto, co dla studentów znacznie ważniejsze, wszelkie niezbędne informacje podane są na pierwszych zajęciach przez nauczycieli akademickich – jest to dla studentów podstawowe źródło wiedzy, które spełnia ich oczekiwania dlatego rzadko sięgają po sylabusy.

Niektórzy nauczyciele akademicy zamieszczają materiały dydaktyczne dla studentów na przeznaczonej do tego platformie *materiałydydaktyczne.spoleczna.pl*, jednak nie jest to powszechna praktyka, a studenci rzadko korzystają z tego narzędzia.

Podstawowym mechanizmem motywującym dla studentów jest stypendium Rektora. Poza nim studenci nie potrafili wskazać innych organizowanych przez Uczelnię. Aktywni studenci do jeszcze bardziej intensywnej pracy motywowani są przez opiekunów kół naukowych. Motywujący charakter ma też w niektórych przypadkach współpraca z promotorami prac dyplomowych. W badaniu ewaluacyjnym warunków technodydaktycznych procesu kształcenia w 2012/2013 r. możliwość rozwoju osobistego i rozwijania własnych zainteresowań (np. koła naukowe, stowarzyszenia, udział w konferencjach) studenci FiR ocenili nisko – na 3,3 w pięciostopniowej skali. Podczas spotkania z ZO PKA prezentowali wyższy poziom zadowolenia z tego elementu.

Pomoc materialna na ocenianym kierunku przyznawana jest w sposób zgodny z prawem. Stypendium socjalne, specjalne dla niepełnosprawnych oraz zapomogi przyznawane są przez Wydziałowe Komisje Stypendialne, natomiast stypendium Rektora dla najlepszych studentów przez Odwoławczą Komisję Stypendialną. Większość składów obu komisji stanowią studenci. Od decyzji pierwszego z ww. organów przysługuje odwołanie do OKS, a od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez OKS przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Decyzje stypendialne są wydawane w prawidłowej formie, zgodnej z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego. Regulamin przyznawania pomocy materialnej, podział dotacji i stawki stypendiów ustalane są w porozumieniu z Samorządem studentów. W dokumentacji nie ma natomiast śladu współdziałania ze studentami w zakresie ustalania wysokości dochodu netto, od którego przysługuje stypendium socjalne, jednak kwestia ta regulowana jest w tym samym Zarządzeniu Rektora, co podział dotacji.

Brak odniesienia się do niej w pisemnej opinii Samorządu może być efektem przeoczenia – takie stanowisko zajęła koordynatorka pomocy materialnej na Uczelni, zapewniając, że również ta kwestia jest uzgadniania z przedstawicielami studentów. Podczas wizytacji weryfikacja tej kwestii nie była możliwa, gdyż uzgadnianiem spraw stypendialnych zajmuje się Samorząd uczelniany przebywający w Łodzi, a nie wydziałowy z Warszawy. Również w OKS zasiadają tylko przedstawiciele studentów z Łodzi. Nie jest zatem zapewniona reprezentacja wydziałów zamiejscowych, jednak gdyby była, studenci musieliby dojeżdżać do Łodzi na posiedzenia Komisji. Obecny stan rzeczy im odpowiada. Zaniepokojenie może budzić fakt, iż kwota zapomogi jest ustalona odgórnie i wynosi 1500 zł bez względu na rodzaj zdarzenia, które spowodowało jej przyznanie. Nie odzwierciedla to w pełni charakteru tego świadczenia, ale zarówno samorząd, jak i ogół studentów akceptuje ten stan, przedstawiciele samorządu argumentowali nawet na korzyść tego rozwiązania. Studenci i ich reprezentanci nie zgłosili również zastrzeżeń do zróżnicowania stawek stypendiów w ciągu roku – do grudnia są one wyższe, a od stycznia do czerwca niższe, co wynika z polityki rozliczania do końca roku dodatkowych środków. Kryteria przyznawania stypendium Rektora zostały ocenione przez studentów pozytywnie, jako premiujące najlepszych – ze względu na osiągnięcia lub średnią. Również pozytywnie oceniono informację i procedury dotyczące przyznawania pomocy materialnej oraz terminowość wypłat.

Na uczelni działa Biuro Karier Studenckich, którego główna siedziba jest w Łodzi, ale podczas wizytacji zapewniono, że w Wydziale zamiejscowym w Warszawie również jest jego filia. Na spotkanie z ZO PKA przybył jednak tylko Pełnomocnik Rektora ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Z pracownikami warszawskiego Biura Karier nie udało się porozmawiać, ani też zweryfikować informacji o jego faktycznej stacjonarnej działalności. Żadnych informacji na ten temat nie ma również na stronie internetowej. Studenci kojarzą tę jednostkę, podczas spotkania pozytywnie ocenili kontakt mailowy z nią. Biuro prowadzi zaawansowaną bazę ofert praktyk, pracy i staży za pomocą systemu informatycznego Minerva. Mogą się do niego zalogować zarówno studenci, jak i absolwenci. Jeśli wprowadza do niego swoje CV, system kojarzy ich doświadczenie zawodowe i umiejętności oraz preferencje z wymaganiami zawartych w bazie ogłoszeń i na tej podstawie dopasowuje oferty do kandydatów oraz je rozsyła. Niestety system jest na zbyt wczesnym etapie rozwoju i w ciągłej przebudowie, dlatego nie ma żadnych danych na temat jego skuteczności, nie wiadomo też ilu studentów ocenianego kierunku zalogowało się do niego.

Na Wydziale funkcjonuje Samorząd studentów Wydziału Zamiejscowego w Warszawie, który deklaruje, że utrzymuje kontakt z samorządem uczelnianym w Łodzi. Ponadto członkowie Samorządu podczas spotkania z ZO PKA zapewnili, że mają dobry kontakt z Władzami Wydziału, a współpracę z nimi oceniają pozytywnie. Na ich wniosek wyposażono pracownię logistyczną, uzupełniono księgozbiór, czy uruchomiono ocenę wskazanych przez studentów pracowników. Władze przyznają dofinansowanie na studenckie projekty i wspierają rozwój studentów poprzez wsparcie ich udziału w różnych projektach środowiskowych czy konferencjach i konkursach.

Studenci są zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej. O systemie rozstrzygania skarg i zgłaszania wniosków również wypowiedzieli się pozytywnie – zarówno pojedyncze interwencje Samorządu, jak i wnioski o ocenę konkretnego nauczyciela akademickiego mimo, iż nie była jego kolej, są uwzględniane przez Władze Wydziału. Realizowane są również ich wnioski dotyczące organizacji kształcenia – np. o doposażenie biblioteki, czy utworzenie nowej specjalności. Ponadto w ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia funkcjonuje specjalna procedura P-16 „Przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i w wniosków zgłaszanych przez studentów”, która zakłada, że przyjmowaniem i rejestracją skarg i wniosków zajmuje się Rzecznik Paw studenta (jest nim nauczyciel akademicki). Następnie skarga przekazywana jest do właściwej rzeczowo jednostki organizacyjnej. Na załatwienie sprawy ma ona miesiąc, chyba, że sprawa jest bardziej skomplikowana. Z rozmowy z przedstawicielami Samorządu wynika, że wiedzą oni, iż mogą zgłosić się do Rzecznika ze swoimi skargami i wnioskami, ale raczej nie korzystają z tak sformalizowanej procedury. Na spotkaniu

z przedstawicielami ogółu studentów kierunku uzyskano informację, że częściej studenci zwracają się o pomoc do opiekuna roku.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA prezentowali pozytywne opinie o studiach na ocenianym kierunku, wybraliby go ponownie gdyby teraz rozpoczynali studia. Żałują, że nie mogą kontynuować tych studiów na drugim stopniu. Są zadowoleni z praktycznego aspektu studiów i możliwości aplikowania zdobywanej wiedzy i umiejętności w życiu zawodowym.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Przyjęcia kandydatów na studia pierwszego stopnia odbywają się bez dodatkowych warunków wstępnych – muszą oni wykazać się jedynie posiadaniem świadectwa dojrzałości i złożyć odpowiedni wniosek rekrutacyjny. Zasady rekrutacji nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów.

7.2) System ocen studenta może być zorientowany na proces uczenia się, pod warunkiem, że prowadzący przedmiot wyjaśni to na zajęciach. Nakład i czas pracy studenta niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu przedmiotów i poszczególnych przedmiotów jest jasny i przejrzysty. W sylabusach przedmiotów wyspecyfikowano czas pracy niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów.

7.3) Działania władz Uczelni i Wydziału Zamiejscowego w Warszawie sprzyjają międzynarodowej mobilności studentów. Uczelnia zapewnia możliwości mobilności, ale studenci rzadko z nich korzystają, mimo iż program kształcenia im to umożliwia. Powodem są głównie przyczyny osobiste – praca, rodzina lub to, że nie dostrzegają korzyści płynących z mobilności. Zespół Oceniający PKA postuluje jednakże podniesienie skuteczności programów mobilności krajowej i międzynarodowej studentów.

7.4) Studenci są zadowoleni z systemu wsparcia dydaktycznego, naukowego i socjalnego. Mają dobre warunki infrastrukturalne do studiowania oraz zapewnioną informację o procesie dydaktycznym i programie kształcenia. Są zachęceni do rozwoju naukowego, a ich wnioski są w miarę możliwości na bieżąco realizowane.

8. Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1.

Uczelnia ma bogate doświadczenie w zakresie budowania i rozwijania systemu jakości kształcenia. W Uczelni pierwsze procedury związane z wprowadzeniem wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia zostały wprowadzone Uchwałą Senatu Nr 2 z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia oraz utworzenia Działu Jakości Kształcenia. W Uchwale tej określono podstawowe cele i zadania WSZJK. Uchwałą Senatu nr 1 z dnia 25 czerwca 2009 r. dodatkowo powołano 10 - osobową Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, której przewodniczącym jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Obecne zadania związane z funkcjonowaniem WSZJK na poziomie Uczelni zostały określone w Uchwale Senatu Nr 5 z dnia 16 marca 2012 r. w sprawie przyjęcia zmodyfikowanego Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia oraz określenia zakresu obowiązków Działu Jakości Kształcenia (DJK). W uchwale tej określono ogólne, wspólne dla całej Uczelni, cele działania uczelnianego systemu, w zakresie podnoszenia jakości kształcenia, podnoszenie poziomu

wykształcenia absolwentów Uczelni i wyposażenie ich w kompetencje niezbędne na rynku pracy, a także szerokie upublicznienie informacji o jakości kształcenia. W Uchwale tej znajduje się również szczegółowy opis zadań podmiotów odpowiedzialnych za jakość kształcenia, zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziałów.

Za Wydziałowy System Zarządzania Jakością Kształcenia odpowiada Dziekan Wydziału, który przewodniczy Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia (Uchwała Rady Wydziału Zamiejscowego w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie powołania Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia na Wydziale Zamiejscowym Społecznej Akademii Nauk w Warszawie).

Pozostałe, podstawowe podmioty związane bezpośrednio z jakością kształcenia na poziomie Wydziału to: Prodziekan Wydziału, Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Komisja Programowa dla kierunku, Kierownicy Katedr, Instytutów i Zakładów oraz opiekunowie kierunków.

System jakości kształcenia na poziomie Wydziału jest w pełni komplementarny z systemem uczelnianym. Zdecydowana większość rozwiązań, w tym procedury, standardy i przyjęte zasady są wspólne dla Uczelni i obowiązują również Wydziały. Na poziomie Wydziału, Rada Wydziału w dniu 6 czerwca 2012 r. podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia i wdrożenia Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK) na Wydziale Zamiejscowy SAN w Warszawie. Obecny kształt WSZJK został wprowadzony Uchwałą RW Z SAN w Warszawie z dnia 24 września 2014 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia zaktualizowanego Wydziałowego SZJK na WZ SAN w Warszawie i obowiązuje od 01 października 2014 r.

Na Wydziale obowiązuje 17 procedur zapewnienia jakości kształcenia (dokładny ich opis znajduje się w tomie II Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia). Każda z procedur ma określoną strukturę i szczegółowo opisuje sposób postępowania. W skład procedury wchodzi takie elementy jak: cel, zakres oraz treść procedury. Procedury opisane są w sposób komunikatywny i zrozumiały co ma istotne znaczenie w ich upowszechnianiu. Obejmują one wszystkie istotne elementy procesu kształcenia oraz procesy z nim związane, a w szczególności: tworzenie programów kształcenia i obsada zajęć, prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych, ewaluacja procesu kształcenia przez studentów, weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, weryfikacja jakości prac dydaktycznych, śledzenie losów zawodowych absolwentów i monitorowanie rynku pracy, weryfikacja, modyfikacja i doskonalenie WSZJK, postępowanie w sprawie skarg i wniosków studentów, pracowników, rozwój naukowy pracowników akademickich oraz technodydaktyczne warunki realizacji procesu kształcenia.

Dokumentacja WSZJK zawiera również opis 16 standardów jakości sformułowanych w czterech obszarach. Dotyczą one sposobów i zasad w takich obszarach jak: programy kształcenia, materiały i metody dydaktyczne, proces kształcenia i jego organizacja, kompetencje kadry akademickiej. Sformułowane standardy dają bardzo dobrą informację na temat wymogów jakie powinny być realizowane w ww. obszarach. Ponadto na Wydziale opisane są zasady polityki jakości kształcenia.

Zarządzanie jakością procesu kształcenia jest realizowane w podziale na następujące etapy: planowanie jakości kształcenia, zapewnianie jakości kształcenia (tzn. etap wdrażania), badanie jakości kształcenia (tzn. etap sprawdzania, pomiaru, ewaluacji) oraz doskonalenie jakości kształcenia (tzn. etap działania, wdrażania działań naprawczych).

System jakości kształcenia jest w pełni kompletny, obejmujący zdefiniowaną strukturę systemu, szczegółowy podział zadań, procedury i narzędzia realizacji celów systemu. Poszczególne elementy systemu (w tym procedury, polityka i standardy jakości) są spójne i przedstawione w sposób komunikatywny i zrozumiały.

Ze względu na stosunkowo dobry aspekt opisu i funkcjonowania WSZJK na ocenianym Wydziale, Uczelnia i Wydział koncentrują się na zadaniach systemu związanych z badaniem,

analizą oraz jego doskonaleniem. Wydział, w ramach WSZJK, dokonuje szeregu analiz procesu kształcenia.

Wyniki takich analiz zestawiane są w raportach. Podczas wizytacji Wydział przedstawił m.in. raporty: z oceny jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców Wydziału Zamiejscowego w Warszawie za semestr zimowy 2014/2015, Raport ewaluacyjny – ocena bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia oraz analizą struktury wystawianych ocen (sesja zimowa 2014/2015). Raporty te są na ogół bardzo szczegółowe, zawierają ocenę, wnioski, jak również określony jest dalszy tok postępowania w procesie doskonalenia.

Istniejący system analizy i diagnozy poszczególnych etapów procesu kształcenia (a także procesów pomocniczych, jak np. ewaluacja bazy dydaktycznej), należy ocenić pozytywnie, jako system zapewniający wykorzystanie informacji zwrotnej i dalsze jego doskonalenie.

Analiza efektów kształcenia oraz mechanizmów monitorowania i doskonalenia programu kształcenia ma swoje odzwierciedlenie w kilku procedurach przewidzianych w WSZJ. Zasady weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia określają m.in. procedury: P-09 („Ewaluacja zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów”), P-10 („Opracowywanie i weryfikowanie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia”), P-11 („Realizacja praktyk studenckich”) oraz P-12 („Weryfikacja jakości prac dyplomowych”).

Zasady weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia wskazują jak przeprowadzane powinno być postępowanie związane z zaliczeniami przedmiotów i z egzaminami, a także jak musi być prowadzona kontrola zakładanych i osiąganych przez studentów efektów oraz kto dokonuje analizy i weryfikacji tych efektów. Procedura jest bardzo wnikliwa, a jej pełne wdrożenie zapewnia możliwość kontroli i weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia. Sposoby weryfikacji osiągnięcia założonych efektów przedmiotowych - zaliczenia przedmiotów i egzaminów końcowych - są powiązane z metodami i formami kształcenia.

Weryfikacja przedmiotowych efektów kształcenia dokonywana jest w różnych formach określonych w sylabusie danego przedmiotu. Wydział w tym zakresie opracował szczegółowe zasady kwantyfikacji stopnia osiągnięcia danego efektu kierunkowego. W oparciu o matrycę efektów kształcenia oraz liczbę punktów ECTS z danego przedmiotu, formuła przewiduje obliczenie wartości określającej stopień wypełnienia danego efektu kierunkowego w danym semestrze.

Zasady określania stopnia realizacji efektów kierunkowych są wystarczająco szczegółowe, ale również wymagają narzędzia informatycznego. Do monitorowania stopnia osiągnięcia każdego z efektów kierunkowych Wydział przewidział system Minerwa, który ma docelowo być narzędziem ułatwiającym obliczenie stopnia osiągnięcia danego efektu według przyjętej formuły.

Odrębną procedurę stosuje się (procedura P-11) do zapewnienia poprawnego toku postępowania w realizacji praktyk studenckich. W ramach tej procedury wskazuje się, jakie są warunki zaliczenia praktyki, a także określa wymóg udokumentowania efektów jej odbycia przez studenta.

W zakresie weryfikacji jakości prac dyplomowych stosowana jest procedura P-12, w której określono zasady i sposoby postępowania dotyczące dopuszczenia pracy dyplomowej do obrony. Zgodnie z przyjętymi dokumentami koncepcja pracy dyplomowej musi być powiązana z założoną sylwetką absolwenta specjalności i musi być opracowaniem użytecznym, podejmującym rozwiązanie konkretnego problemu teoretycznego, praktycznego lub metodologicznego. Zwrócono uwagę, że dodatkowa weryfikacja jakości pracy może być przeprowadzona przez Sekcję ds. Weryfikacji Jakości Prac Dyplomowych działającej w ramach Komisji Programowej Wydziału, która dokonuje merytorycznej i formalnej kontroli losowo wybranych prac w danym roku akademickim. Procedura zakłada wykorzystanie systemu antyplagiatowego.

Podczas spotkania ZO PKA z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz kierownikiem Działu Jakości Kształcenia podkreślono naprawczy, ewaluacyjny, „miękki” charakter działań i wysiłków podejmowanych w sferze jakości kształcenia oraz starania by weszły one w

Uczelniany obyczaj. W związku z powyższym należy pozytywnie ocenić te procedury, jako takie które przynoszą poprawę, jak np. w kwestii zadowolenia studentów z infrastruktury czy kontaktu z wykładowcami.

Podsumowując, na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji oraz podczas wizytacji można stwierdzić, że Wydział prowadzi w sposób szczegółowy monitorowanie stopnia realizacji efektów kształcenia. Analiza procesu kształcenia wskazuje na dużą skuteczność prowadzonych w tym zakresie działań.

Bardzo ważnym elementem w procesie weryfikacji i doskonalenia WSZJK, jak również upowszechniania informacji, jest odbywająca się systematycznie od 2009 roku coroczna Ogólnouczelniana Konferencja Dydaktyczna, w której uczestniczą władze Uczelni i wydziałów, kadra naukowo-dydaktyczna oraz pracownicy administracyjni. Stanowi ona płaszczyznę prezentacji wyników pomiaru jakości kształcenia oraz wymiany opinii i doświadczeń dotyczących działań projakościowych podejmowanych na Uczelni. Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia lub wyznaczona przez niego osoba raz w roku akademickim przedstawia na posiedzeniu Rady Wydziału, Senatu oraz na corocznej konferencji dydaktycznej opinię o jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych na podstawie otrzymanych raportów końcowych oraz rekomendacje na kolejny rok akademicki. Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych są udostępniane dla studentów w Dziale Jakości Kształcenia lub w wersji elektronicznej na platformie wewnętrznej Uczelni.

8.2.

Informacje dotyczące wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów i wprowadzanych w tym zakresie zmian są upowszechniane poprzez uczestnictwo, głównie interesariuszy wewnętrznych, w gremiach związanych z funkcjonowaniem WSZJK. Istniejące procedury przewidują tryb przekazywanie informacji kluczowym osobom i podmiotom funkcjonującym na Wydziale.

W Radzie Programowej kierunku „finanse i rachunkowość”, podmiotu kluczowego z punktu widzenia zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku, znajduje się dwóch przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych.

Pracodawcy uczestniczyli w tworzeniu programów studiów, brali też udział w określeniu realizowanych (dla kierunków i specjalności) efektów kształcenia. Szczególnie było to widoczne przy przygotowywaniu programów dla oferowanych kierunków studiów w trakcie wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Pracodawcy uczestniczą w dyskusji nad doskonaleniem programów studiów i potrzebami uzupełniania efektów przedmiotowych o umiejętności niezbędne na rynku pracy, czego potwierdzeniem było spotkanie z interesariuszami zewnętrznymi, które miało miejsce podczas wizytacji. Interesariusze zewnętrznymi obecni na spotkaniu mieli bardzo dobre rozeznanie w obowiązujących na Wydziale zasadach związanych z jakością kształcenia. Wyrażanie przez interesariuszy opinie potwierdzają ich udział w budowaniu doskonaleniu systemu jakości kształcenia na Wydziale, szczególnie w zakresie oczekiwanych na rynku pracy kompetencji.

Ponadto pracodawcy i inni przedstawiciele rynku pracy uczestniczą w określaniu i ocenie efektów kształcenia w formie instytucjonalnej, poprzez ich udział w Radzie Biznesu.

Zgodnie z przekazanymi informacjami oraz na podstawie udostępnionych dokumentów można stwierdzić, że włączenie interesariuszy zewnętrznych w budowanie kultury jakości kształcenia oraz kształtowanie oferty edukacyjnej Wydziału jest znaczące. Udział interesariuszy zewnętrznych w doskonaleniu oferty edukacyjnej jest zgodny z celami strategicznymi Wydziału, a jego znaczenie dla podnoszenia jakości kształcenia poszczególnych kierunków należy ocenić pozytywnie. Swoją rolę w konsultowaniu programów kształcenia przedstawiciele pracodawców potwierdzili podczas spotkania z Zespołem Oceniającym.

Studenci mają swoją reprezentację w organach zajmujących się jakością kształcenia – tj. Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych

i Jakości Kształcenia na Wydziale Zamiejscowym w Warszawie. Praktyka powoływania studentów do tych organów jest różna – nie zawsze jest to osoba wskazana z nazwiska (jak w Uchwale Rady Wydziału z 22 stycznia 2015), czasami bywa to ogólny zapis – *przedstawiciel studentów wyznaczony przez Samorząd Studentów* – tak jest w Uchwale Rady Wydziału z 5 czerwca 2013 r.. Przedstawiciel studentów jest też w składzie Komisji Programowych, która zajmuje się opracowywaniem programów i planów studiów, ich ewaluacją i modyfikacją. Z protokołów posiedzeń tego organu wynika, że na większości posiedzeń osobnym punktem porządku obrad są wnioski studentów, podczas którego studenci zgłaszają swoje postulaty – np. zakup programu Optima, zgłoszony w listopadzie 2014. Na posiedzeniu w kwietniu 2015 r. Uczelnia poinformowała już o zakupie tego programu na 60 stanowisk. Na posiedzeniu Komisji Programowej w listopadzie 2013 studentka zgłosiła postulat utworzenia nowej specjalności Bankowość i doradztwo finansowe. Specjalność taka została utworzona roku akademickim 2014/2015. Posiedzenia Komisji odbywają się kilka razy w roku. Przedstawiciel studentów uczestniczy również w posiedzeniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, jednak analiza protokołów z posiedzeń tego organu wykazuje, że jest on mniej aktywny niż studenci na posiedzeniach Komisji Programowych.

Ponadto zgodnie z procedurami Wewnętrznego systemu Zarządzania Jakością Kształcenia studenci oceniają pracowników dydaktycznych i sposób prowadzenia przez nich zajęć. W każdym semestrze oceniają czterech pracowników wskazanych przez Dział Jakości Kształcenia. Sposób typowania pracowników do badania nie jest uregulowany w żadnej procedurze jakościowej. Dział Kształcenia robi to w taki sposób, by każdy pracownik został oceniony raz na 3-4 semestry. Jeśli studenci zawnioskują o ocenę konkretnego wykładowcy w danym semestrze to jest ona przeprowadzana i takie sytuacje miały miejsce. Ponadto jeśli pracownik zostanie nisko oceniony, ankieta powtarzana jest w kolejnym semestrze, jego zajęcia są hospitowane, a kierownik katedry przeprowadza z nim rozmowę. Gdyby kolejna ankieta również miała negatywny wynik Uczelnia kończy współpracę z takim nauczycielem. Na ocenianym kierunku, zgodnie z informacją z Działu Jakości Kształcenia, taka sytuacja nie miała miejsca, ale na innym prowadzonym na Wydziale tak. W ankiecie studenci oceniają w skali od 1 do 5 takie elementy jak m.in. punktualność i kultura osobista prowadzącego, jego znajomość tematyki i przygotowanie do zajęć, możliwość uzyskania nowych umiejętności i kompetencji na zajęciach oraz ich przydatność w praktyce zawodowej, a także jakość wykorzystywanych pomocy naukowych. Odrębne pytanie dotyczy przedstawienia przez nauczyciela zasad zaliczenia na pierwszych zajęciach. Na końcu kwestionariusza znajduje się pytanie otwarte – miejsce na wszelkie studenckie komentarze, ale z informacji Działu Jakości Kształcenia wynika, że studenci rzadko korzystają z tej możliwości. Wyniki ankiety prezentowane są w Biuletynach Działu Jakości Kształcenia publikowanych na stronach internetowych – takie informacje podał Dział Jakości Kształcenia. Materiały te dostępne są po zalogowaniu. Studenci rzadko przeglądają te raporty. Wyniki omawiane są ponadto na Komisjach Programowych i Radach Wydziału, gdzie dyskutuje się o ewentualnych działaniach naprawczych.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	Nie oceniano	+/-	+
umiejętności	+	+	+	Nie oceniano	+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+	Nie oceniano	+/-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Zarówno Uczelnia, jak również Wydział Zamiejscowy w Warszawie mają jasno określoną strukturę WSZJK. WSZJK jest kompletny i obejmuje m.in. takie elementy jak: podmioty, wraz z ich zakresem zadań, które zajmują się jakością kształcenia, odpowiedzialność osób za realizację zadań związanych z jakością kształcenia, procedury jakości kształcenia, standardy jakości w określonych obszarach oraz cele i zasady polityki jakości kształcenia. Wydział, dokonuje wielu analiz związanych z jakością kształcenia, a wyniki tych analiz zestawiane są w raportach i stanowią podstawę do wszczęcia działań doskonalących. Ocena przebiegu procesu kształcenia oraz procesów pomocniczych (np. ocena bazy technodydaktycznej) wskazują na skuteczność przyjętych rozwiązań projakościowych.

8.2) Struktura WSZJK przewiduje szeroki udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia. Funkcjonujące w Uczelni oraz na Wydziale podmioty (m.in. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada Biznesu, Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Komisja Programowa kierunku „finanse i rachunkowość”, Dział Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Pracodawców) zrzeszają wszystkie grupy interesariuszy wewnętrznych oraz przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych. Ich udział w rozwijaniu WSZJK jest potwierdzony m.in. poprzez odbyte spotkania podczas wizytacji, jak również poprzez przedstawione dokumenty (opinie interesariuszy zewnętrznych o programach kształcenia, protokoły z posiedzeń Komisji Programowej kierunku, itp.).

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	Program studiów		X			
4	Zasoby kadrowe		X			
5	Infrastruktura dydaktyczna		X			
6	Prowadzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Strategiczne założenia funkcjonowania Wydziału Zamiejscowego w Warszawie, odpowiadająca im koncepcja kształcenia oraz realizacja procesu kształcenia zapewniają uzyskanie zakładanych efektów kształcenia oraz stwarzają możliwości dalszego rozwoju kierunku „finanse i rachunkowość”. W strategii Wydziału wysoką rangę posiada jakość kształcenia, jak również prowadzenie badań naukowych. Uczelnia i Wydział posiada rozbudowany WSZJK, w skład którego wchodzi wiele gremiów, zapewniając udział i zaangażowanie wielu interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym. Silną stroną procesu kształcenia na Wydziale jest jego silny związek z praktyką gospodarczą, co ma swoje odzwierciedlenie w programie kształcenia, który cechuje się, również według opinii studentów, dużym stopniem praktyczności.

Na wysoką ocenę zasługują również prowadzone przez pracowników Wydziału badania naukowe, które przekładają się jakością prowadzonych zajęć dydaktycznych (wysoka ocena kadry dydaktycznej przez studentów) oraz stworzenie warunków do udziału w badaniach i aktywności naukowej studentów. Jest to o tyle istotne, że Wydział świadomie, zgodnie z założeniami strategii Wydziału zdecydował się na prowadzenie profilu ogólnoakademickiego.

Wydział tworzy również warunki wsparcia rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej realizującej zajęcia na kierunku „finanse i rachunkowość”. Efektem wsparcia rozwoju naukowego jest znaczący dorobek publikacyjny kadry akademickiej oraz liczba cytowań.

Obszarem, w którym przejawia się skuteczność systemu zarządzania jakością kształcenia jest również infrastruktura dydaktyczna, która zapewnia sprawną realizację procesu dydaktycznego oraz licznych projektów naukowych i badawczych. Prowadzone w tym zakresie analizy pozwalają na gromadzenie informacji zwrotnych oraz podejmowanie działań rozwojowych.

Istnieją również obszary realizacji procesu kształcenia, które wymagają działań doskonalących. W celu lepszego wykorzystania wyników badań losów zawodowych absolwentów rekomenduje się również zintensyfikowania działań informacyjnych wśród studentów mających na celu większy udział absolwentów w badaniach, tak by docelowo wykorzystać wyniki badania do doskonalenia procesu kształcenia, również z możliwością wyodrębnienia opinii absolwentów kierunku „finanse i rachunkowość”.